

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de

AAMBINDER

Gereformeerde Gemeente Apeldoorn

22/09/2022
jaargang 100

nr **50**

Vanaf 1914 worden er onder verantwoordelijkheid van de kerkenraad van Beekbergen 's zondags kerkdiensten belegd in Apeldoorn. Als plaats van samenkomst fungeert gebouw 'Patrimonium' aan de Roggestraat. De classis Barneveld vergadert daar gewoonlijk ook. In 1925 besluit de classis om op haar kosten een nieuwe kerk aan de Rustenburgstraat te laten bouwen. Op 29 maart 1927 neemt ds. H. Kieviet dit kerkgebouw in gebruik. Ruim tien jaar later, op 9 november 1937, volgt de instituering tot zelfstandige gemeente. Op 16 april 1959 leggen ouderling H. van Grol en diaken A. Schimmel de eerste steen van het huidige kerkgebouw. In de loop der jaren wordt het kerkgebouw verschillende keren uitgebreid. De geschiedenis van de gemeente is beschreven in 'Wat zijn u deze stenen?' Het aantal belijdende leden van de gemeente bedraagt 730, het aantal doopleden 501.

De HEERE is goed

Nahum staat bekend als een van de oordeelsprofeten. Zijn profetie is doordrenkt van Gods ongenoegen over de zonde. Dat geldt niet alleen de zonden van de Ninevieten, die zich eertijds onder de prediking van Jona bekeerd hadden, maar nu opnieuw Gods volk benauwen. Het geldt ook de zonden van Gods eigen volk.

De HEERE is goed, Hij is ter sterkte in den dag der benauwdheid, en Hij kent hen die op Hem betrouwen.

Nahum 1:7

ds. M.H. Schot,
Hendrik-Ido-Ambacht

Het zijn de dagen van de regering van de goddeloze koning Manasse. Het recht struikelt op de straten. En nu moet Nahum aankondigen dat de HEERE een Wreker is en zeer grimmig. En dat Zijn oordelen komen over de heidenvolken én over Zijn eigen dwaalziek volk.

Tegen die gitzwarte achtergrond van de naderende oordelen klinkt opeens helder uit de mond van Nahum: 'De HEERE is goed, Hij is ter sterkte in den dag der benauwdheid, en Hij kent hen die op Hem betrouwen'. In het Hebreeuws begint die zin met het woord 'goed': 'Goed is de HEERE...' Daarop valt alle nadruk. Wat bedoelt Nahum daarmee? Waarin komt 's HEEREN goedheid dan tot uiting? In de eerste plaats in Wie Hij is. Dat mocht Mozes al horen toen de HEERE Zich aan Hem vertoonde: 'HEERE HEERE, God, barmhartig en genadig; lankmoedig en groot van

weldadigheid en waarheid' (Ex. 34:6). Hij is de volzalige, algenoegzame God in Zichzelf.

In de tweede plaats komt Zijn goedheid tot uiting in Zijn werken. Dat is zo duidelijk te zien in de schepping. Na de voltooiing daarvan lezen we: 'En God zag al wat Hij gemaakt had, en zie, het was zeer goed' (Gen. 1:31). Dat betrof ook de mens, want die was goed en naar Gods evenbeeld geschapen, in ware kennis Gods, gerechtigheid en heiligheid.

In de derde plaats gaat Gods goedheid schitteren in Zijn rechtvaardigheid. We konden het al lezen in het tweede vers. Tot driemaal toe zegt de HEERE daar dat Hij een Wreker is. Nee, niet wreed, want Hij heeft geen lust in de dood van de goddeloze. Maar wel een Wreker, zeer grimmig. De HEERE kan en wil de zonde niet ongestraft laten. Want Zijn recht is onkreukbaar.

Is die rechtvaardigheid Gods u al eens dierbaar geworden? Van nature moeten we daar juist niets van hebben, omdat wijzelf vol onrecht zitten. Maar als de HEERE door Zijn Geest een zondaar ontdekt en als die zijn zonden ziet in het licht van Gods heilige wet, dan gaan we buigen: 'HEERE, ik ben Uw gramschap dubbel waardig'. Wat verkeert zo'n mens dan in de benauwdheid, want wie kan bestaan in de dag Zijns toorns? Toch werkt Gods Geest ook een verlangen om met God verzoend te worden in een weg waarin Gods recht niet gekrenkt wordt. Er komt een verlangen om eerlijk zalig te worden.

De dag der benauwdheid

Weet u waarin Gods goedheid ten hoogste gaat blinken? Dat lezen we ook in onze tekst. Nadat er staat dat de HEERE goed is, vervolgt de profeet met te zeggen dat Hij is 'ter sterkte in de dag der benauwdheid'. Dat wil zeggen dat we al onze bekommernis, ook onze allergrootste benauwdheid, op Hem kunnen werpen, want Hij wil zorgen (1 Petr. 5:7).

Kent u die dag der benauwdheid? Die dag dat de HEERE u liet zien dat Hij zekerlijk zal komen om uw zonden te wreken. Die dag waarop u ontdekte dat u voor een heilig en rechtvaardig God niet kunt bestaan met uw eigen opgebouwde gerechtigheden. En u vond nergens een schuilplaats. Dat is de dag dat u alle hoop in uzelf verloor. O, wat een onbeschrijflijke vreugde als we dan iets mogen horen in het Evangelie van de sterkte die er is buiten uzelf, in een Ander, in die sterke

In dit nummer

2 De HEERE is goed

8 Het gesprek met de Samaritaanse vrouw

24 En neme zijn kruis op zich

- 3** Het gekrookte riet [37]
- 4** Waar is het jongstervende kind?
- 6** Serie: Het innerlijke leven [5]
- 7** Commentaar: De broodbank
- 9** Serie: Bijbelstudie over Genesis 1-3 [4]
- 10** De kunst van mensen vangen
- 11** Gedachten over... 'aangekleed of uitgekled worden'
- 12** Wisseling van de wacht
- 13** Boekennieuws
- 14** Kerknieuws
- 15** Berichten
- 16** Kerkdiensten
- 23** Jeugdrubriek

Held, bij Wie God hulp heeft besteld voor slechte mensen. Dat is Zijn eigen Zoon! Over Hem gaat het hier in de tekst. Die Man zal zijn een verberging tegen de wind en een schuilplaats tegen de vloed. Hij is de Ark der behoudenis, waarin schuiling is tegen Gods oordelen. Die oordelen gingen over Gods Zoon heen, terwijl een ieder die in deze Ark is behouden blijft. Geliefde lezer, dit is een allesbeslissende vraag: bent u in de Ark? Nee, het is niet de vraag of u weleens van die Ark gehoord hebt, of u weleens gezien hebt dat de deur openstaat. De vraag is of u in die sterkte, in die Ark bent. Alleen daar is veiligheid. Allen die in Christus zijn, maar ook die alleen, kunnen zeggen met Psalm 32: 'Gij zijt mij een Verberging, Gij behoedt mij voor benauwdheid; Gij omringt mij met vrolijke gezangen van bevrijding. Sela.'

De toevlucht nemen

Nog staat die deur open. Nog gaat de nodiging uit om tot Hem de toevlucht te nemen. Hoort u maar wat Nahum verder profeteert: '... en Hij kent hen, die op Hem betrouwen'. Wat betekent dat? Dat degenen die hun toevlucht tot Hem nemen (zie kanttekening 5) door Hem gekend worden. Hij kent hen. Hij weet van hen af. Hij ziet hun benauwdheid en smart. Hij kent ook hun verdorven en verbroken hart. En Hij zal hen erkennen voor Zijn Vader. Hij zal ze bewaren en voor Zijn rekening nemen. Wie mogen zo tot Hem vluchten? Er wordt niemand uitgesloten! Geen Israëliet en geen heiden. U ook niet! Maar wie gaan er nu daadwerkelijk tot de Zaligmaker? Van nature zien wij geen gedaante noch heerlijkheid aan Hem. Maar de HEERE is goed. Uit vrije genade heeft Hij de Zijnen van eeuwigheid gekend. En dat welbehagen zal door de grote Knecht des HEEREN gelukkig voortgaan. Daarom worden wet en Evangelie verkondigd. En daarom zendt Hij Zijn Geest uit, om die benauwdheid te werken in het hart, maar ook om de weg te wijzen naar die ene Naam tot behoud.

De HEERE is goed. Hij is de drie-enige Verbondsgod, Die een volkomen zaligheid werkt voor geheel verloren zondaren. Hij is de Fontein van alle goed.

*In God is al mijn heil, mijn eer,
Mijn sterke rots, mijn tegenweer;
God is mijn Toevlucht in het lijden.
Vertrouw op Hem, o volk, in smart;
Stort voor Hem uit uw ganse hart;
God is een Toevlucht t' allen tijde.*

Uit:
'Het gekrookte riet',
B. Smijtegelt
(uitg. Romijn &
Van der Hoff, 1968).

Het gekrookte riet [37]

'Het gekrookte riet zal Hij niet verbreken en het rokende lemmet zal Hij niet uitblussen.'

Mattheüs 12:20a

TWAALFDE PREDIKATIE

Wat zal de Heere dan met die gekrookte rietjes en rokende lemmetjes doen? Breken en uitblussen? Nee, Hij zal ze in hun kleine genade dragen. En wat zal de Heere met Zijn zaak doen, met de zaak Gods, in- en uitwendig, met de leer en met de genade in hun hart? Hij zal maken dat ze zal overwinnen en zal het oordeel uitbrengen tot overwinning. Als Hij dat doet onder Zijn volk en onder de heidenen, hoe zal het dan gaan? Wel, die arme mensen zullen komen en hopen in Zijn Naam en ze zullen zeggen: Wij hebben van niemand iets te verwachten dan van onze Heere. Heere! wij verwachten wat goeds van U.

Toen hebben wij de gekrookte rietjes en de rokende vlaswiekjes wat behandeld. We lieten hun bij gewisse tekenen zien dat, al waren ze in de grootste ongelegenheid, er evenwel nog blijken van genade in hen waren.

Daarna kwamen wij tot de zwaarigheden. Ze zeiden: Maar er ligt wat op mijn hart. En we zeiden: wat? Zeg het. De eerste zei: Ach, het drukt mij zo dat ik denk dat ik niet uitverkoren ben. Een tweede zei: Och, het drukt mij zo dat ik denk dat ik een verworpene ben, een vat des toorns en des verderfs. Een derde zei: Weet u wat mij zo drukt? Ik heb zulke goddeloze gedachten van God. Ik denk dat ik de zonde tegen de Heilige Geest begaan heb. Een vierde zei: Weet u wat mij zo drukt? Dit: als ik bedenk wat een monster in goddeloosheid ik ben, zowel voor mijn overtuiging en verlichting als na mijn overtuiging en verlichting. Wat al zonden heb ik gedaan! Hoe scharlakenrood zijn ze, als karmozijn! Ik ben de allerwalgelijkste die God ooit voor Zijn ogen gezien heeft.

Een vijfde had deze zwaarigheid: Zo ik het al toestem dat Jezus' gerechtigheid genoegzaam is om aan de gerechtigheid Gods te voldoen voor de zonden van Zijn kinderen, en ook om mijn zonden uit te wissen, dan kan ik het nog zomaar niet geloven dat God mijn God kan worden. Want ik zie het Wezen zo: Hij heeft zulke verschrikkelijke eigenschappen, Zijn rechtvaardigheid, Zijn heiligheid, Zijn waarheid en Zijn onveranderlijkheid, en Hij zal om mijnentwil, noch om iemands wil Zijn Wezen verloochenen. Een zesde sprak: Dit ligt mij zo zwaar op mijn hart: Ik heb zoveel tegenheden, uit- en inwendig. Ik zou niet verwonderd zijn dat iemand zot kan worden door alle druk. Men zou een wijs mens wel dol kunnen maken door al de tegenheden (Pred. 7:7). Mijn bestraffing is er iedere morgen (Ps. 73). Mijn tegenheden zijn veel, langdurig en zwaar.

En eindelijk, een zevende zei: Dit ontstelt mij zo, dat het allemaal als sprankels en voorsmaken der hel zijn.

(wordt vervolgd)

Op de jaarlijkse predikantenconferentie in Rotterdam, op maandag 5 september jl, dachten de aanwezige predikanten na over het thema 'Jongstervende kinderen'. Ds. A. Schot sprak over het zielenheil van jongstervende kinderen, ds. A. T. Huijser over het pastoraat bij jongstervende kinderen.

Vandaag een samenvatting van de lezing van ds. Schot, volgende week een samenvatting van die van ds. Huijser.

Waar is het jongstervende kind?

De berichtgeving rondom de ramp aan de Zuidzijde bij Nieuw-Beijerland maakte duidelijk dat men verlegen is met het ongeborn leven. Er was verwarring of het ongeborn kindje ook tot de doden moest worden gerekend.

ds. A. Schot,
Nunspeet

Voor ons is duidelijk dat het ongeborn leven een lichaam en een ziel heeft. De Bijbel geeft geen recht om de ontvangenis in de moederschoot en de ziel van elkaar te scheiden. David belijdt in Psalm 51 dat de erfzonde hem het voorwerp van Gods toorn maakte vanaf het uur van zijn ontvangenis. Dat ook kinderen sterven, bewijst dat zij delen in de gevolgen van Adams val. Aan de andere kant is ook duidelijk dat er kinderzielen in de hemel zijn. In Zacharia 8:5 lezen we een wonderlijke heilsbelofte, die uiteindelijk haar vervulling krijgt in het hemelse Jeruzalem. De vraag waar bij het sterven vaak mee geworsteld wordt is: 'Waar is ons kind?' Deze vragen worden vaak vanuit het gevoel beantwoord. We moeten ons echter laten leiden door de Bijbel. Ds. M.A. Kempeneers geeft in zijn boekje ("Waar is ons kind?") aan dat er drie antwoorden gegeven zijn op de vraag: 'Waar is ons kind?' Pelagius en Arminius zeggen dat alle jonggestorven kinderen in de hemel zijn. Anderen zeggen dat alleen de verbondskinderen in de hemel zijn. Voor hen zou verkiezing en verbond samenvallen. Dit zou de opvatting zijn van Augustinus maar ook van Calvijn (ik betwijfel dat)

en via Calvijn van Nadere Reformatoren. En een man als Smijtegelt leerde dat alleen uitverkoren verbondskinderen in de hemel zijn. Smijtegelt stond daarin zeker niet alleen.

Dordtse Leerregels

Mensen die leren dat verbond en verkiezing voor jongstervende kinderen samenvallen, beroepen zich vaak op de Dordtse Leerregels (hoofdstuk 1, art. 17). Maar wat hebben onze vaders in dit artikel bedoeld? Oppervlakkige lezing kan ons doen concluderen dat alle jongstervende kinderen in de hemel zijn. Bij het lezen van artikel 17 moeten we echter het volgende overwegen:

1. Artikel 17 maakt deel uit van een veel groter geheel van 18 artikelen, die handelen over 'De Goddelijke verkiezing en verwerping'. Artikel 17 is niet een plotselinge ontkenning dat de voorgaande artikelen niet voor jongstervenden gelden. Dit artikel beweert ook niet dat er voor jongstervende kinderen geen verwerping is.
2. Dit artikel is een reactie op een dwaling. Om dit artikel te begrijpen moet

je eerst de dwaling scherp hebben. De remonstranten stelden: 'Van kleine kinderen, voor het gebruik der rede stervende, is geen verkiezing'. Volgens hen worden alle kleine kinderen die in hun jonkheid sterven zalig. Voor de remonstrant is er bij jongstervende kinderen immers geen achterliggende oorzaak voor de verkiezing of de verwerping, namelijk het voorgezien (on) geloof. De contraremonstranten werd kwalijk genomen dat de leer van de Dordtse vaders zou inhouden 'dat vele onnozele kinderzens der gelovigen van de borsten der moeders worden afgerukt en tiranniglijk in het helse vuur geworpen, alzo dat noch het bloed van Christus baten kan, noch de Doop, noch het gebed der Kerk bij hun Doop' (zie het Besluit). Tegen die aantijging komt de Synode hier in verweer. Dat er bij kinderen geen sprake zou zijn van verkiezing wordt hier weerlegd. Artikel 17 legt juist de nadruk op de troost der verkiezing, zonder dat de verwerping opnieuw wordt behandeld.

3. Wie hierin leest dat alle jongstervende kinderen verkoren zijn, doet aan de historische feiten geen recht. Een aantal afgevaardigden was ervan overtuigd dat alleen verkoren jongstervende kinderen zalig zijn. De Engelsen, de Utrechtse en Overijsselse theologen leerden heel duidelijk dat verkiezing en verwerping ook gaan over de jonge kinderen. Zij zouden niet ingestemd hebben met de uitleg, die door velen wordt gegeven, dat jongstervende kinderen allen zalig zijn. Zij bogen voor Gods soevereiniteit.
4. Dat onze vaders hier slechts reageren op de remonstranten en geenszins volledig zijn moge duidelijk zijn. Er is immers nog wel meer over dit onderwerp te zeggen. De Schrift leert zelfs dat kinderen van goddeloze ouders nog zalig kunnen worden. Denk maar

aan Abia, het kind van Jerobeam en zijn huisvrouw. De profeet mocht zeggen dat er in dit kind 'wat goeds voor de HEERE, de God Israëls' gevonden is. O, wat blinkt hier vooral de troost der verkiezing!

5. Bovendien moeten we er rekening mee houden dat dit artikel pastoraal bedoeld is voor godzalige ouders. Velen die zich op dit artikel beroepen, hebben zulke vruchten van godzaligheid niet. Ds. K. de Gier stelt in zijn uitleg van de Dordtse Leerregels dat juist godzalige ouders niet zonder goede gronden kunnen aannemen dat hun kinderen in Christus begrepen zijn. Men troost hen echt niet met de gedachte dat zij daar maar van uit moeten gaan. Ik heb ouders daarmee in verwarring zien komen, omdat ze maar zouden moeten geloven dat het goed was en dat durfden zij zo niet.

Kinderen der bondgenoten

Velen beroepen zich op citaten van oudvaders, zoals Wilhelmus à Brakel in de "Redelijke Godsdienst". Hij schrijft: 'Alle kinderen der bondgenoten, hetzij bekeerd of onbekeerd, hetzij voor of na het ontvangen van de Doop, in hun jonkheid stervende, moeten gehouden worden zalig te zijn, uit kracht van het Verbond Gods, in hetwelk zij geboren zijn, en alzo te zijn kinderen des verbonds.' Wij belijden echter in artikel 7 van de NGB: 'Men mag ook gener mensen schriften, hoe heilig zij geweest zijn, gelijkstellen met de Goddelijke Schriften'. Artikel 17 begint dan ook met de woorden: 'Nademaal wij van de wil Gods uit Zijn Woord moeten oordelen...'. Nergens in Gods Woord staat dat alle jongstervende

'Men mag ook gener mensen schriften, hoe heilig zij geweest zijn, gelijkstellen met de Goddelijke Schriften'

kinderen verkoren zijn. Bovendien is het citeren van oudvaders een hachelijke zaak. Met citaten kun je oudvaders vaak alles laten zeggen. Wie citeert, moet volledig citeren.

Laten we blijven binnen de volgende Bijbelse kaders:

1. *De predestinatie is realiteit* en deze gaat volgens Romeinen 9:6-13 ook over het prenatale leven. De Schrift leert op dit besluit geen uitzonderingen voor jonge kinderen. Het gaat in Romeinen 9 over twee kinderen van gelovige ouders. Hun eeuwige bestemming lag vast, toen zij nog in de moederschoot verkeerden. 'Want als de kinderen nog niet geboren waren, noch iets goeds of kwaads gedaan hadden, opdat het voornemen Gods, dat naar de verkiezing is, vast bleve, niet uit de werken, maar uit den Roepende, zo werd tot haar gezegd: De meerdere zal den mindere dienen. Gelijk geschreven is: Jakob heb Ik liefgehad, en Ezau heb Ik gehaat'.
2. *De erfzonde is realiteit*, zodat voor een jongstervend kind hetzelfde nodig is als voor een volwassene. De schuld moet worden verzoend en de smet moet worden afgewassen. Het is inderdaad waar dat het kleine kind dit nog niet beseft, maar dat is niet bepalend voor de toerekening van de erfzonde. Ons doopformulier leert dat onze kinderen zonder hun weten 'aan allerhande ellendigheid, ja, aan de verdoemenis zelve onderworpen zijn'. Laten we daarom in de zwangerschap al werkzaam zijn met het zielenheil van ons kind.
3. *Het genadeverbond is met Christus opgericht* en de verbondsbeloften mogen niet van Christus worden losgemaakt. Wedergeboorte is dus ook voor jonge kinderen noodzakelijk. Wij wijzen de leer van de veronderstelde wedergeboorte af. We zien dat

de verbondsoptvatting met de daarbij behorende gedachten over de verbondsbeloften, bepalend zijn voor de visie op jongstervende kinderen.

4. *De uitwendige verbondsheiligheid is niet zaligmakend*. Ook niet tot een bepaalde leeftijd, zoals sommigen stellen. Het uitwendig 'in Christus geheiligd zijn' neemt de erfzonde niet weg. Er is geen enkele Bijbeltekst die het recht geeft om te veronderstellen dat uitwendige heiligheid genoegzaam is voor de zaligheid. De Schrift leert wel duidelijk dat de zaligheid enkel en alleen in Christus ligt en niet in Abraham.
5. *Er is geen enkele uitspraak in de Schrift dat jongstervende kinderen uit gelovige ouders allen behouden zijn*. Genesis 17 leert wel dat God ook de God is van het zaad van Abraham. Maar dat betekent niet dat zij hoofd voor hoofd zalig worden. Denk aan het voorbeeld van Ismaël. Abraham vraagt: Och, dat Ismaël mocht leven voor Uw aangezicht. Maar Gods antwoord is dat Hij Zijn verbond met Izak zal oprichten.
6. *God volvoert Zijn welbehagen ook onder onze kinderen*. Gods verbond en de beloften zijn de grond voor de kinderdoop. Maar dat genadeverbond vraagt om een persoonlijke toepassing. Daarin ligt de troost van Godzalige ouders. Die troost kan slechts door de Verbondsmiddelaar de onze worden. Zo mocht David zeggen: 'Hoewel mijn huis alzo niet is bij God, nochtans heeft Hij mij - heel persoonlijk - een eeuwig verbond gesteld, dat in alles wel geordineerd en bewaard is; voorzeker is daarin al mijn heil, en alle lust, hoewel Hij het nog niet doet uitspruiten'. Dat de Verbondsgod ook bemoeienissen had gemaakt met zijn jongstervend kindje mocht hij zeker weten. Daarom kon hij zeggen: 'Ik zal wel tot hem gaan, maar hij zal tot mij niet wederkeren.'

Heilzame wanhoop

W. Fieret,
Leerdam

'We leven gewoon netjes, we lezen de Bijbel, geven ieder het zijne, dus dan moet het toch goed komen?'

In het vorige artikel kwam Willem Teellinck (1579-1629) ter sprake. We schreven dat hij een tweede Thomas à Kempis genoemd werd, maar wel een gereformeerde. Evenals Augustinus en Bernard van Clairvaux legde Teellinck de nadruk op het innerlijke leven. Hij heeft veel boeken geschreven. Leerzame en stichtelijke werken, die ook bruikbaar zijn voor het leven van alledag. Ds. M. Golverdingen, die drie jaar geleden overleed, heeft zich verdiept in de werken van deze oudvader. Hij heeft als resultaat een lezenswaardig boek geschreven "Avonden met Teellinck". Typerend voor Teellinck is dat hij verbinding legt tussen geloofsleven en levenspraktijk. Die twee staan niet los van elkaar. Hij vond het belangrijk dat mensen steeds naar binnen keken en zich wezenlijke vragen stelden. Dat is de hoofdlijn van een van zijn boeken, "Soliloquium" (alleenspraak). Ook Augustinus schreef onder deze titel een boek. In dit boek geeft Teellinck zijn gedachten weer: 'Mijn ziel, wat mijmer je toch? Wat ben je toch verzonken in ijdele gedachten? Laat het genoeg voor je zijn dat je de voorafgaande tijd van je leven de wil van de wereld hebt gedaan en de begeerten van je hart hebt gevolgd'. Het ware geluk is niet te vinden in de wereld. Dat had hij blijkens de gesprekken met zichzelf ontdekt. Is het dan te vinden in hemzelf? Over die vraag is hij heel duidelijk: 'Och nee, verre van ons zij zulk een vertwijfelde vermetelheid. Wij weten, of behoren te weten, dat al het bedenken en pogen van onze eigen harten boos is. Kan men wel iets goeds verkrijgen uit hetgeen zo verdorven is?' Wat is er dan nodig? 'Uit onszelf gaan, ja, we moeten onszelf verloochenen, onze eigen wil, ons eigen verstand en het beste wat in ons is verzaken, geheel verzaken, zal het ons wel gaan'. Dit is een soort heilzame wanhoop aan alles van onszelf. Mensen zoeken onophoudelijk wereldse voordelen, maar 'zoek dan nu toch even ernstig en in nog veel sterkere mate je enige Heiland en Zaligmaker, de Heere Jezus Christus, en gun jezelf geen rust tot je

Hem gevonden hebt, Die alleen je hoop, je leven en je zaligheid is'. Dat vinden kan niet zonder het werk van de Heilige Geest, Die levend maakt.

De Geest is noodzakelijk

Ook Van Lodenstein (1620-1677) heeft gewezen op de onmisbaarheid van het werk van de Heilige Geest. Tijdens een biddagpreek over 2 Korinthe 4 vers 6 zegt hij, dat het mogelijk is dat een dronkaard geen alcohol meer gebruikt, dat een lasteraar tot het inzicht komt dat lasteren verkeerd is, dat een ontuchtige zijn

zondige levenswijze verandert. Als een mens dit alles nalaat, is dat niet hetzelfde als bekering tot God. Bekering, zo stelde Van Lodenstein, is niet zozeer een nalaten van het kwade en het goede doen, maar van zichzelf afgekeerd worden en tot God bekeerd zijn. Het hart moet vernieuwd worden. Vanuit die innerlijke vernieuwing worden de wil, het verstand en de hartstochten verlicht. Dat is het gevolg van het innerlijke werk van God door de Heilige Geest. Hij gebruikte het beeld van een varend schip. Wordt dat voortbewogen door roeiriemen, door het werk van de roeiers, of door de wind die in de zeilen blaast?

De gesteldheid om gering van zichzelf te denken en alles van God te verwachten, is een van de rode draden in de werken van de predikanten van de Nadere Reformatie.

De gesteldheid om gering van zichzelf te denken en alles van God te verwachten, is een van de rode draden in de werken van de predikanten van de Nadere Reformatie. In dit verband is de uitspraak van de oud-gereformeerde ds. Joh. van der Poel illustratief. Hij zei iets in de trant van: 'We zijn als ouders en kerkenraden zo gauw tevreden. We zijn al tevreden als de meisjes lang haar hebben, de jongens er netjes uitzien, als ze niet naar popmuziek luisteren, op de zaterdagavond zich niet te buiten gaan. Maar als er niet meer is dan alleen deze dingen, moet er (op geestelijk gebied) nog alles met hen gebeuren'. Met deze woorden wijst deze predikant op het verschijnsel ethicalisme, waarbij het accent op ethisch handelen zo groot wordt, dat het de aandacht voor de Bijbelse leer van zonde en genade verdringt.

Laten we de introductie nog eens lezen: 'We leven gewoon netjes, we lezen de Bijbel, geven ieder het zijne, dus dan moet het toch goed komen?' Tegenover die vraag kunnen we de zinnen citeren uit het lied van August Toplady:

*'Niet de tranen die ik pleng,
niet de offers die ik breng,
schoon ik ganse nachten ween,
kunnen redden, Gij alleen.'*

Dan blijft alleen de dank voor het volbrachte Middelaarswerk van de Heere Jezus over.

(wordt vervolgd)

Van Lodenstein: Het hart moet vernieuwd worden.

De broodbank

Een aantal jaren geleden wandelden we met een groep door een oud stadje. De stadswandeling liep op enig moment onder de toren van een oude kerk door. Daar was een gemetselde bank te zien. Volgens onze gids was dat vroeger 'de broodbank'.

P. Schalk,
Veenendaal

De gang naar de voedselbank kan heel gevoelig liggen.

De uitleg was nogal onthutsend: in vroeger tijden konden de armen zich melden bij de diaconie. Dan moesten ze plaatsnemen op de betreffende bank. Een voor een werden ze naar voren geroepen en kregen ze brood en misschien wat andere eerste levensbehoeften. Op zich mooi dat ze dat kregen, maar moest dat nu zó? Voor het oog van alle burgers van de stad moest je dus met je armoede openbaar komen.

Armoede als kruis

Nee, armoede is geen schande, zeker niet als het je overkomt door allerlei onvoorziene omstandigheden. Maar het is wel een kruis. Ook vandaag leven er veel mensen onder de armoedegrens, die in Nederland nog wel hoger is dan in andere landen. En mensen die onder de armoedegrens leven kunnen vaak gebruikmaken van allerlei sociale voorzieningen. Ook zijn er velen die gebruikmaken van de voedselbank. Dat lijkt wel een beetje op die broodbank uit het oude stadje. En eerlijk gezegd,

ook de gang naar de voedselbank kan wel heel gevoelig liggen.

Helaas neemt de armoede momenteel snel toe, zeker nu de inflatie opgelopen is tot ruim 10 procent. Even voor de duidelijkheid: stel dat een brood voorheen 1 euro kostte, dan is dat brood nu 10 cent duurder. Als iemand voorheen dus kon rondkomen van 100 euro, dan is hij nu 110 euro kwijt.

Met de energieprijzen is het nog veel dramatischer. Onlangs kreeg iemand het advies om zijn termijnbedrag te verhogen van 107 euro naar 1.040 euro, om zodoende te voorkomen dat men op de jaarrekening 8.397 euro zou moeten bijbetalen. Dat zijn toch extreme bedragen. En voor heel veel mensen is dat dus echt niet te betalen.

Diaconie

Nog even terug naar die broodbank. Die ging natuurlijk uit van de diaconie. En dat was in een tijd, waarin vrijwel iedereen verbonden was aan een kerk.

Vandaag is dat helaas heel anders. Het aantal kerkelijk gebonden mensen is drastisch afgenomen. Dat betekent dat er een nieuwe tweedeling in de samenleving dreigt te ontstaan: mensen die een diaconaal vangnet hebben en mensen die dat niet hebben. De leden van een kerkgemeenschap mogen zelf aankloppen bij de diaconie en de diakenen moeten zelf ook hun ogen en oren wijd open houden.

Lang niet iedereen zal echter zomaar de weg naar de diaconie bewandelen. Uit schaamte, of omdat iemand echt zijn eigen boontjes wil doppen. Misschien is het, zeker in de dure tijden van dit moment, wel van belang dat de diaconie in het plaatselijk kerkblad informatie geeft over hoe zij kan en wil helpen. Zo zorgt de diaconie voor laagdrempeligheid. Door de problematiek bespreekbaar te maken, ontstaat er ruimte voor de leden van de kerk om gebruik te maken van de diaconie, Gods eigen inzetting.

Doe wel

Er zijn ook mensen die geen lid zijn van een kerk. Is de diaconie dan ook aan zet? Dat is een belangrijke vraag. Hoe gaat de diaconie om met buitenkerkelijken? Al snel zal het klinken: 'Doe wel aan allen, maar meest aan de huisgenoten des geloofs'. Maar dan is meteen de vraag waar we de nadruk op leggen. Is dat op het eerste deel, dus op 'allen'? Of leggen we de nadruk op de 'huisgenoten des geloofs'?

Misschien is de diaconie wel het kanaal van de toekomst om in contact te komen met mensen van buiten. Mensen die in nood zijn, omdat ze gebrek lijden. De diaconie moet dan wel oppassen dat men niet probeert zielen te winnen door ze te 'kopen' met geld en middelen. Wel zou het bijzonder zijn als de diaconie door hulp te bieden uitdeler wordt, niet alleen van brood maar ook van menigerlei genade. Dat past ook bij wat geschreven is in het formulier om (ouderlingen en) diakenen te bevestigen. Daar staat deze mooie formulering: 'Waartoe zeer goed is, dat zij niet alleen met de uiterlijke gift, maar ook met troostelijke redenen uit het Woord van God, aan de armen en ellendigen hulp bewijzen'.

Diaconieën zijn zich aan het voorbereiden op roerige tijden. Dat is te begrijpen, en dat past ook bij hun bijzondere taken. Maar laten ze zich meteen ook afvragen, of ze vanuit het lieflijke ambt van diaken iets kunnen betekenen voor hen die (nog) buiten de kerk zijn.

Het kerkelijk werk is weer begonnen. Ambtsdragers gaan de huizen langs, in de hoop op een goed gesprek. Deze serie artikelen wil een handreiking zijn om te komen tot een geestelijk, pastoraal gesprek.

Vandaag deel 1.

Het gesprek met de Samaritaanse vrouw

Ambtsdragers zijn geroepen tot het pastorale gesprek. Daarom willen we in enkele artikelen nadenken over het gesprek van Jezus met de Samaritaanse vrouw (Joh. 4:1-30).

ds. C. Sonneveld,
Alblasserdam

In het seizoen dat voor ons ligt zullen weer veel pastorale gesprekken worden gevoerd. Dat geldt niet alleen predikanten, ambtsdragers die gesteld zijn tot herder en leraar van de gemeente. Het geldt ook de ouderlingen, ambtsdragers die geroepen zijn om opzicht te houden over de gemeente en daarbij ook gesprekken te voeren aan huis of aan het ziekbed. En hetzelfde geldt de diakenen, ambtsdragers die geroepen worden om armen en behoeftigen op te zoeken en bij te staan 'met troostelijke redenen uit Gods Woord', zoals het bevestigingsformulier dat zo kernachtig uitdrukt.

Wie is tot deze dingen bekwaam? En wie zal zeggen hoeveel ambtsdragers na een avond huisbezoek of na een paar diaconale bezoeken liggen te woelen in hun bed en zich afvragen: heb ik het wel gedaan zoals het had moeten gebeuren? Ambtsdragers kunnen ertegen opzien om op bezoek te gaan. Soms doet de Heere kennelijk Zijn hulp ervaren, zodat het openvalt en er van hart tot hart gesproken mag worden rondom Gods Woord. Op andere tijden is alles toegesloten, zodat het gesprek niet wil vlotten.

Verborgene omgang

Als dat laatste het geval is, waar ligt dat dan aan? Het kan liggen aan de persoon die we vóór ons hebben of het gezin dat we

bezoeken. De oorzaak kan echter ook liggen bij onszelf. Misschien hebben we Gods aangezicht niet gezocht en zijn we in een biddeloze toestand van huis gegaan. We dachten het zelf te kunnen, terwijl de Heere zegt: 'Niet door kracht noch door geweld, maar door Mijn Geest zal het geschieden!'

Wat is het gebed toch nodig vóór het pastorale gesprek! Wat is de verborgen omgang met de Heere onmisbaar, ook voor onze eigen ziel! Het is een voorrecht als we het pastorale werk mogen verrichten in diepe afhankelijkheid van de Heere. Het gaat er niet om dat wij het kunnen en weten; dan zitten we er dikwijls zelf maar tussen. Paulus ging zijn weg met vreze en beven, en wij? Wij prátten uren en bídden minuten. Het gebed op het huisbezoek of op de preekstoel is vaak langer dan het persoonlijk gebed van tevoren en naderhand. Licht daar niet een belangrijke oorzaak van veel onvruchtbaarheid in het ambtelijke leven?

Gesprekken in de Bijbel

Het is goed dat we ons aan de hand van Gods Woord bezinnen op het pastorale gesprek. Wij mogen daarbij leren van de grote Zielenherder, de Heere Jezus Christus. Wij denken vooral aan Zijn gesprek met de Samaritaanse vrouw. Dat is een prachtig voorbeeld. Er zijn ook andere voorbeelden, zoals het gesprek van de grote Meester met de Emmaüsgangers in Lukas 24. Er is dus niet zoiets als 'het standaardgesprek'. Ieder mens is uniek;

*Soms mag er
van hart tot hart
gesproken worden
rondom Gods
Woord.*

Lichten, tekenen en gezette tijden

'En God zeide: Dat er lichten zijn in het uitspansel des hemels, om scheiding te maken tussen den dag en tussen den nacht; en dat zij zijn tot tekenen en tot gezette tijden, en tot dagen en jaren'. Genesis 1:14

ds. P.J. de Raaf,
Boskoop

Lichten

Sinds de eerste dag was het overdag licht op de aarde. Op de vierde dag gaat God lichtbronnen maken, die voortaan de aarde zullen verlichten. Zij zullen heerschappij hebben over de dag en de nacht. Dat wil zeggen: zon en maan zullen bepalen wanneer het dag is en wanneer de nacht valt. Naast deze twee grote lichten schiep de Heere de sterren. Wetenschappers hebben berekend dat er in het waarneembare gedeelte van het heelal wel tien triljard sterren zijn, dus een één met tweeëntwintig nullen! En dan te bedenken: 'Hij telt het getal der sterren; Hij noemt ze alle bij namen' (Ps. 147:4).

Tekenen

De zon en de maan zijn tevens geschapen tot 'tekenen'. Een teken heeft een betekenis. Op belangrijke momenten in de wereldgeschiedenis zal de Heere ingrijpen in de natuurlijke loop van de zon en de maan. Toen de Vader Zijn aangezicht verborg voor Christus, omdat Hij de zonden van de Zijnen droeg, trok zelfs de zon haar licht in. Maar ook de 'gewone' loop van zon en maan heeft een rijke betekenis. In Jeremia 33:20-26 wordt de vastheid van het genadeverbond vergeleken met de vaste orde van de dag en de nacht. Net zomin als mensen Gods verbond

met de dag en nacht kunnen vernietigen, net zomin zal het genadeverbond worden gebroken. David zál een Zoon hebben, Die voor eeuwig zal regeren. En Zijn zaad, dat de Heere zal dienen, zal net zo vermenigvuldigd worden als de sterren aan de hemel. Daarom zingt de dichter van Psalm 136 onder het beschrijven van de vierde schepingsdag wel drie keer: 'want Zijn goedertierenheid is in der eeuwigheid (vers 7,8,9)!'.

Gezette tijden

De hemellichten zullen ook de aanduidingen van de tijd zijn. Kanttekening 27 zegt hierbij: 'om zekere dagen, weken, maanden, en jaren waar te nemen en te onderhouden, zowel in kerkelijke, als in politieke en burgerlijke handelingen, dit leven aangaande'. Tijd en tijdsverloop zijn door de Schepper gegeven. Tijd is iets wat voorbijgaat. Het moment dat u dit stukje begon te lezen, is al weer verleden tijd en keert niet meer terug. Onze tijd is vooral genadetijd. Tijd om 'waar te nemen' (kanttekening 27). Tijd voor berouw en bekering. Tijd om God te zoeken in de weg van de genademiddelen. Tijd om de toevlucht tot Christus te nemen. 'Heden, indien gij Zijn stem hoort, zo verhardt uw harten niet' (Hebr. 3:7-8).
(wordt vervolgd)

iedereen die onbekeerd is en ook iedereen die God vreest. De benaderingswijze zal daarom telkens weer anders zijn. Toch kunnen we veel leren van de wijze waarop Christus gesproken heeft met de Samaritaanse vrouw. Ik zou dat onderwijs willen samenvatten in tien punten.

Vooraf echter nog één opmerking: Jezus hééft met haar gesproken. Hij sprak niet alleen met Nicodémus, die deugdzaam Joodse leraar (Joh. 3:1-21), maar ook met de Samaritaanse, een vrouw, iemand met een zeer bedenkelijke levenswandel. Er zijn grote verschillen tussen die beide gesprekken aan te wijzen. Het ene vond plaats in de nacht, het andere overdag. Het betrof ook heel verschillende mensen. Maar allebei waren het Adamskinderen die hetzelfde nodig hadden. Allebei moesten ze wederom geboren worden om het Koninkrijk Gods te kunnen zien.

Kortom, we moeten maar nooit iemand uit de weg gaan. Degenen die aan onze zorgen zijn toevertrouwd, zijn allen op weg naar de grote Godsontmoeting. Dat geldt een puur werelds levend mens, een onverschillige jongen en een opstandig meisje, net zo goed als keurige, godsdienstige kerkmensen. Zij hebben allemaal een ziel te verliezen voor de eeuwigheid. Er zijn misschien weleens personen of gezinnen waar wij liever niet naartoe gaan en die we graag aan een ander overlaten. Dan handelen we niet zoals de Heere Jezus deed. Johannes 4 laat ons dat duidelijk zien.

(wordt vervolgd)

'Als het Christus behaagt, kan Hij u evengoed een visser van mensen maken als de meest wijze rabbi in de kerk.'

De kunst van mensen vangen

'Hoe maakt Christus sommigen tot vissers der mensen? Bij het beantwoorden van deze vraag moet men het geestelijk vissen van twee kanten bezien: met betrekking tot het ambt en het werk zelf; en wat het welslagen ervan betreft.

Wat hun ambt aangaat, maakt Hij hen vissers door Zijn roeping, die tweevoudig is, uitwendig en inwendig; door ze af te sonderen tot de ambtelijke bediening. En het is een aangelegen zaak voor u, o mijn ziel, om te weten of u deze roeping wel of niet hebt.

Hij maakt hen vissers met betrekking tot het welslagen van hun arbeid, dat wil zeggen dat Hij er zorg voor draagt dat ze mensen voor Hem vangen, door de kracht van Zijn Geest te paren aan het Woord dat zij preken en de tucht die ze oefenen, naar 1 Korinthe 1:18: '... het woord des kruises is ... ons, die behouden worden, ... een kracht Gods.' 1 Thessalonicenzen 1:5: '... ons Evangelie is onder u niet alleen in woorden geweest, maar ook in kracht, en in de Heilige Geest, en in veel verzekerdheid.' Hij is het Die de zondaren in het net voert dat de predikanten uitzetten. En als Hij niet met hen is om de vissen in het net te drijven, kunnen ze de hele nacht - en dag - zwoegen en toch niets vangen.

Let er dus op, o mijn ziel, dat gaven niets zullen vermogen. Iemand kan preken als een engel en toch geen nut doen. Als Christus Zijn tegenwoordigheid onthoudt, zal alles tevergeefs zijn. Als de Heere des huizes afwezig is, zal het gezin een walging hebben van zijn voedsel, al zou het rond de ingang van de tent neervallen.

Waarom zou u zich enerzijds verheffen, zoals u soms doet als u een goede en degelijke preek gehouden hebt, waarin uw gaven

naar voren komen en u de goedkeuring van de mensen ontvangt? Wel, u kunt dat alles hebben en toch geen visser van mensen zijn. De vis kan het aas aanzien en eromheen draaien omdat het aantrekkelijk is, maar dat is niet genoeg om hem te vangen. Anderzijds, waarom zou u zich laten ontmoedigen (zoals menigmaal het geval is) door het feit dat uw gaven zo gering zijn en u slechts een kind bent in vergelijking met anderen? Als het Christus behaagt, kan Hij u evengoed een visser van mensen maken als de meest wijze rabbi in de kerk. (...)

Sta dan allereerst, o mijn ziel, naar de tegenwoordigheid van God in Zijn instellingen en naar Zijn kracht, die een verandering zal kunnen bewerken onder de mensen, Psalm 110:3. Laat uw preek, hoe doorwrocht die ook moet zijn, maar een lied der minne zijn. O, leg u vooral daarop toe. Wanneer u studeert, zend dan uw smeking daarvoor op tot uw Heere. Als u een preek schrijft, of erover mediteert, zeg dan tot God: 'Heere, hij zal totaal krachteloos zijn als Uw kracht er niet in meekomt.' O, de kracht en het leven uit God in de inzetten is lieflijk. Zoek ze voor uzelf en zoek ze voor uw hoorders. Erken uw eigen krachteloosheid en nutteloosheid zonder die kracht en dat leven uit God, en roep er voortdurend om, opdat uw Heere de vissen in het net moge drijven wanneer u aan het spreiden bent. Houd het oog gericht op deze kracht als u aan het preken bent en denk niet dat u mensen kunt bekeren door de kracht van de rede. Als u dat doet, zult u bedrogen uitkomen'.

(uit: "De kunst van mensen vangen", Thomas Boston, uitg. Den Hertog, 1991).

Gedachten over... 'aangekleed of uitgekleed worden'

ds. G. Hoogerland,
Kruiningen

'Alles wat buiten Christus is, kan nog alle kanten opvallen'. Het is een uitdrukking die eens gebruikt werd in een preek van één van Gods oude knechten.

Het was voor de persoon die dit hoorde de meest scherpe, maar ook de meest nuttige preek die hij in zijn leven hoorde. Het ontnam hem alles en zette hem overal buiten. Hij werd er door 'uitgekleed'. Dat viel niet mee. Maar het maakte hem nu juist een geschikt voorwerp voor de openbaring van de Middelaar en Zijn gerechtigheid. Voor het vrome vlees is dat pijnlijk. Maar het profijt ervan is groot. Het is ook een uitdrukking die op Gods Woord gegrond is. Immers, we lezen in 2 Korinthe 5:17: 'Zo dan, indien iemand in Christus is, die is een nieuw schepsel; het oude is voorbij gegaan, zie, het is alles nieuw geworden.'

Tot Mijn gedachtenis

Wat kan het benauwen als in pastorale gesprekken met mensen die deelnemen aan de bediening van het Heilig Avondmaal de vraag gesteld wordt hoe Christus in de ziel een gestalte heeft gekregen, en het antwoord uitblijft. Dan komt toch als vanzelf de vraag aan de orde op welke

grond dan de gang naar de heilige tafel des Heeren gemaakt wordt. Het is de instelling van Christus Zelf, waarvan Hij gezegd heeft: 'Doe dat tot Mijn gedachtenis'. Hoe komt het toch dat we zulke mensen aantreffen? Luisteren ze niet naar de scherpe, afsnijdende prediking? Leggen ze die naast zich neer? Of horen ze die niet meer?

Nu zal de vraag gesteld kunnen worden: is er dan geen geestelijk leven voor de bewuste kennis van Christus? Sommigen leren dat inderdaad zo. Een tijd geleden kwam me de volgende zinsnede onder ogen: 'Er is geen wezenlijke smart over de zonde voordat we oog in oog staan met de Zaligmaker'. Als dat zo zou zijn, betekent dit dat er geen ware zondesmart kan zijn door de kennis van onze ellendigheid uit de wet. Zouden we werkelijk moeten veronderstellen dat Saulus van Tarsen in de drie dagen dat hij niet at en dronk, geen ware smart over de zonde heeft gehad? Immers, hij had toen niet oog in oog

gestaan met Jezus als zijn Zaligmaker, wel als zijn Rechter.

We zijn er diep van overtuigd dat, als Gods Geest ons door de heilige wet onze zonden voor ogen stelt, er een hartelijk leedwezen geboren wordt. We zijn er ook van overtuigd dat die zondekennis leidt tot een hartelijke overbuiging en de weg baant tot de kennis van de Zaligmaker.

Wij erkennen wel dat er veel algemene overtuiging van zonde kan zijn, die soms moeilijk te onderscheiden is van de zaligmakende overtuiging. Toch zijn we ervan overtuigd dat het onderscheid ten diepste hemelsbreed is. De algemene overtuiging brengt ons tot een wettisch leven, of tot een lichtvaardig aangrijpen van Jezus. Het brengt nooit tot de hartelijke overbuiging. De zaligmakende overtuiging is de weg waardoor de Heilige Geest een zondaar pasklaar maakt voor de kennis van Christus. Zo'n zaligmakend overtuigend is dus een wedergeborene, een levend gemaakte ziel.

Bewenen van de zonde

Kan nu iemand op grond van die overtuigingen de conclusie trekken een kind van God te zijn? Dat is onmogelijk. Die overtuiging van zonde zet hem namelijk overal buiten. En al kan zo iemand een teer gebedsleven hebben en een hartelijke zoetheid in het bewenen van de zonde, toch blijft hij/zij een buitenstaander. Wij kunnen en mogen zo iemand nooit de handen opleggen.

Wat is het een verantwoordelijk werk om in de prediking en in het pastoraat aan zulke zielen leiding te geven, ze niet op te bouwen in hun gestalten, maar heen te leiden naar Christus. Het is zo'n groot verschil of we in de prediking met onze ellendebeleving worden 'aangekleed' of worden 'uitgekleed'. Als u met uw ellendebeleving in de prediking 'aangekleed' wordt en uiteindelijk, zonder kennis van Christus, uzelf voor een kind van God houdt en aan de bediening van het Avondmaal deelneemt, is dat tot grote schade van uw ziel. U zult in die weg nooit de rust voor uw ziel vinden, nooit op het enige Fundament der zaligheid neerzinken, maar altijd geslingerd blijven worden.

In een afsnijdende prediking, waarin geen enkele grond of bedekking buiten Christus overblijft, wordt u 'uitgekleed'. En een uitgeklede zondaar is het gepaste en geschikte voorwerp om bekleed te worden met Christus' gerechtigheid.

Wat is het een verantwoordelijk werk om aan zielen leiding te geven, om de weg te wijzen.

Wisseling van de wacht

Als kerkelijk weekblad van onze gemeenten is **De Saambinder** met zijn honderdste jaargang bezig. Het blad bestaat al wat langer, maar de telling van de honderdste jaargang is veroorzaakt door de oorlogsjaren 1944/45. Vanuit het verleden loopt een jaargang van 1 oktober tot 1 oktober. Om allerlei praktische redenen geven we er nu echter de voorkeur aan een jaargang gelijk te laten lopen met een kalenderjaar, dus van 1 januari tot 1 januari. Daarom zal deze 100ste jaargang na 1 oktober doorlopen en meer dan 51 nummers tellen. Per 1 januari 2023 beginnen we met jaargang 101.

v. A.

ds. G.J. van Aalst

ds. B. Labee

Dat is ook het tijdstip waarop mijn geliefde vriend en broeder ds. B. Labee mijn plaats als hoofdredacteur zal innemen. Het deputaatschap dat de belangen van De Saambinder behartigt, heeft een enkelvoudige voordracht aan de Generale Synode gedaan, om ds. Labee als hoofdredacteur te benoemen. Op donderdag 15 september kreeg hij met bijna alle stemmen van de veertig het vertrouwen van de breedste kerkelijke vergadering, niet alleen het vertrouwen maar ook het mandaat om met een eigen verantwoordelijkheid deze 'samenbindende' taak te vervullen.

Dit samenbinden is niet allereerst een sociaal gebeuren, om het iedereen naar de zin te maken, maar het is een theologisch/kerkelijke opdracht om het geheel van de gemeenten samen te binden

op het fundament van de waarheid die naar de godzaligheid is, dus aan Schrift en belijdenis. Zo is ds. G.H. Kersten ons daarin voorgegaan. Daarom is de benoeming van een nieuwe hoofdredacteur zo van belang! Deze band van vertrouwen heeft een hoofdredacteur nodig, zeker in een mondige tijd als de onze, waarin iedereen overal wel 'wat van vindt'. De hoofdredacteur heeft ook het aanhoudende gebed vanuit het geheel van de gemeenten nodig, in het uitzien of de Heere hem - samen met de redactie - zal helpen en zegenen. Het was daarom ook zo gepast dat ds. Labee op de synode staande werd toegezongen Psalm 134 vers 3: 'Dat 's HEEREN zegen op u daal!..'

We delen van harte in de blijdschap dat de Heere op deze manier heeft willen voorzien. Dat onze broeder maar kennelijk door de Heere bekwaam en getrouw gemaakt zal worden om vanaf de nieuwe jaargang als eerstverantwoordelijke leiding te geven aan ons kerkelijk weekblad. Samen met onze redactiesecretaris, ouderling J. van 't Hul, vormen we al jaren een hecht drietal, dat in broederlijke en geestelijke eenheid wekelijks zorgdraagt voor de verschijning van ons blad. We weten ons daarbij omringd door onze onmisbare en gewaardeerde medewerkers, het kerkelijk bureau en drukkerij Verloop uit Alblisserdam, waarmee een meer dan commerciële band bestaat.

De hoofdredacteur heeft ook het aanhoudende gebed vanuit het geheel van de gemeenten nodig.

Ter wille van de continuïteit zal ondergetekende na 1 januari 2023 D.V. als redacteur bij het blad betrokken blijven, ook om in de tijd tussen de synode van 2022 en die van 2025 een nieuwe redacteur in zijn plaats in te werken. Deze redacteur kan tussentijds door het deputaatschap benoemd worden. Sinds januari 1994 mocht ondergetekende het redactiewerk verrichten. Het is tijd om terug te treden, want alles heeft naar de Schrift zijn bestemde tijd (Pred. 3). Mijn opvolger moge in al de arbeid die op zijn schouders rust, delen in de troost van Psalm 93: 'Uw macht is groot, Uw trouw zal nooit vergaan; al wat Gij ooit beloofd hebt, zal bestaan. De heiligheid is voor Uw huis, o HEER, eeuwig uit, eeuwig in, tot sieraad en tot eer.'

Boekennieuws

“Ik begrijp het!”, moeilijke woorden/begrippen in de preek (deel 2), N. Verdouw, uitg. Gebr. Koster; 133 blz., € 12,90.

Ik begrijp het!

In een preek komen heel wat woorden en uitdrukkingen langs. Moeilijke woorden of uitdrukkingen moeten uitgelegd worden. Dat gebeurt als het goed is in de preek zelf, maar het is ook goed om er thuis met elkaar over te spreken en er zelf over na te denken. N. Verdouw heeft een boekje geschreven dat daarbij helpen wil, met de heldere titel: “Ik begrijp het!” Het is een tweede deeltje over moeilijke woorden/begrippen in de preek.

In veertig kleine hoofdstukjes wordt op een eenvoudige en eerbiedige manier uitleg gegeven over begrippen zoals dood voor de dood, honing aan de roede, reinigend bloed, ontledigende genade, plaatsbekledend werk, onbegrijpelijk, enzovoort. Het gebruik van korte zinnen, extra witregels en samenvattende weergaven in de kantlijn, bevordert het leesgemak.

De schrijver blijft dicht bij het Woord. Naast Bijbelse voorbeelden, worden ook voorbeelden gebruikt uit de kerkgeschiedenis. Een citaat uit het hoofdstuk ‘Onbegrijpelijk’: ‘Hier op aarde kunnen we God enigszins leren kennen in de schepping. Maar in de Bijbel heeft Hij de Weg tot de zaligheid laten beschrijven. Dat Woord kunnen we lezen. Daaruit horen we voorlezen; het wordt uitgelegd. Daarover mogen Gods knechten preken. De opgeschreven preken

mogen de ouderlingen (en diakenen) voorlezen. Smeek de Heere of Hij dit alles uit louter genade zou willen zegenen aan onze ziel. (..) En als dat gebeurt? Dan mag je zo’n groot wonder ervaren in je ziel! Onbegrijpelijke zondaarsliefde. Voor zó één.....! Deze uitgave is gericht op (het hart van) jongeren, maar het is ook voor ouderen nuttig. Zeker in een tijd van ontleding en veel onkunde. Wat hebben veel van genoemde woorden een rijke inhoud! Het is nodig dat we het niet alleen met ons verstand weten, maar mogen verstaan met ons hár! Wat is daartoe het werk van Gods wederbarende Geest onmisbaar! We sluiten ons aan bij het uitzien van de schrijver dat de Heere dit boekje wil gebruiken als een middel tot eeuwige zegen.

ds. A.P. Baaijens, Aagtekerke

“De wonderen des Allerhoogsten”, Abraham van de Velde, uitg. Landelijke Stichting ter bevordering van de Staatkundig Gereformeerde beginselen; 896 blz. € 25,-.

De wonderen des Allerhoogsten

Het is een wat wonderlijke bezigheid om aan een boek uit de zeventiende eeuw een recensie te wijden. Goede wijn heeft immers geen krans. Alleen al het feit dat velen op zijn minst de titel van dit werk nog zullen kennen, geeft al aan dat we hier te maken hebben met een belangwekkend werk. De Landelijke Stichting ter bevordering van de Staatkundig Gereformeerde beginselen heeft er dan ook goed aan gedaan dit werk opnieuw uit te geven. Het is in de huidige spelling overgezet en gecorrigeerd door R. Mulder uit Scherpenzeel. Verhelderend is de verantwoording van de werkwijze die de bewerkers hebben gehanteerd. De moderne spelling, de toevoeging van tussenkopjes, de verklarende voetnoten en de opgenomen illustraties maken dit omvangrijke werk zeker beter leesbaar.

Verder wint het boek aan zeggingskracht doordat prof. dr. W.J. op ‘t Hof een inleidend biografisch hoofdstuk heeft geschreven, waarin hij de historische en theologische context van het werk van Abraham van de Velde schetst. In dit hoofdstuk beschrijft Op ‘t Hof ook de betekenis van dit werk voor de huidige tijd. Vooral de lineaire en theocratische geschiedopvatting van Van de Velde zijn van groot belang voor het heden. Daarmee bedoelen we de notie dat Gods hand in de geschiedenis wel degelijk opgemerkt kan en

moet worden in de (vaderlandse) geschiedenis helaas aan erosie onderhevig is. Evenals de overtuiging dat het alle mensen en ook de overheid betaamt Gods goede geboden te houden. Bij al het goede dat dit boek biedt, moet de lezer wel beschikken over enig doorzettingsvermogen om dit omvangrijke werk te lezen. Het bestuur van de stichting spreekt in het Woord vooraf de wens uit dat de vorm waarin het werk gegoten is aantrekkelijk zou zijn voor jong en oud. Gezien de massieve ontleding onder met name de jeugd, is het nog wel de vraag of er veel jonge lezers zullen zijn. Dat is te betreuren, omdat daarmee de band met vroegere generaties verloren gaat. Want de inzichten, de wijsheid en de godzaligheid van het voorgeslacht kunnen niet dan met grote schade genegeerd worden.

Dr. E.G. Bosma, Rijssen

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Beroepen

te Ermelo,

ds. H.J. Agteresch te Werkendam;

te Benthuizen,

ds. B. Labee te Veenendaal;

te Grand Rapids-Covell Avenue

(Michigan, VS),

ds. H. de Leeuw te Franklin Lakes

(New Jersey, VS);

te Meliskerke,

ds. J. van Laar te Barneveld-Zuid;

te Ridderkerk-Slikerveer,

ds. J. van Rijswijk te Oud-Beijerland;

te Rijssen-Noord,

ds. B.J. van Boven te De Valk-Wekerom;

te Rotterdam-IJsselmonde,

ds. J. van Rijswijk te Oud-Beijerland;

te Terwolde-De Vecht,

ds. W. Visscher te Amersfoort;

te Vlaardingen,

ds. A.A. Brugge wonend te Doetinchem;

te Zoetermeer,

ds. J.B. Zippo te Terneuzen.

Bedankt:

voor Sioux Center (Iowa, VS),

ds. A.A. Brugge wonend te Doetinchem.

VERSLAG BEVESTIGING EN INTREDE KANDIDAAT BOERSMA

'Wat zal ik, met Gods gunsten overlaân, dien trouwen HEER' voor Zijn genâ vergelden?' Dit moet ons hart wel vervullen als we terugdenken aan woensdag 7 september. De grote Herder der schapen schonk ons weer een onderherder.

Ds. G. Clements bepaalde ons bij Éxodus 4:26b. Het thema voor de preek was: De noodzakelijkheid van het bloed in onze ambtelijke bediening. De drie punten waren: Verwaarloosd, verricht en verkondigd.

1. Mozes ervaarde al vroeg de roepstem van de Heere. Dit werd echter op de proef gesteld. Hij werd 40 jaar herder in de woestijn. En de roeping dan? Het Bijbelboek Deuteronomium staat vol met woorden van Mozes, maar over deze woestijntijd lezen we bijna niets. Toen Mozes zichzelf niet meer bekwaam vond, riep de Heere en werd hij bekwaam gemaakt. Eenmaal op weg kwam de Heere hem tegen (vers 24). Zou Hij hem doden? Hij had nagelaten om Eliëzer te besnijden.

Hij wilde de vrede bewaren in huis, maar de Heere is een nauwkeurig Aanschouwer. Daarom hebben we een dure roeping. Preken is een heilig werk.

2. Zippóra beseft dit. Ze voelt schuld.

Als zij doorgaat, wordt dit de dood van haar man. Ze neemt een mes en besnijdt haar zoon. Hier zit een soort verachting in, want ze werpt het weg. Ze doet het voor de vorm, niet om de inhoud. Hoe zit dat bij ons?

3. Mozes wordt beter. Hij mag later tegen het volk zeggen dat ze bloed aan de posten moeten smeren. Dan gaat de verderfengel voorbij. Er is een Weg in dát bloed. Ook nu. Ook in de preekvoorbereiding. Heb je zelf iets mogen ontvangen van dat bloed?

Na het lezen van het formulier om de dienaar des Woords te bevestigen, antwoordde kandidaat Boersma op de aan hem gestelde vragen: 'Ja ik, van ganser harte'. Aan de handoplegging namen deel: de bevestiger en de predikanten De Heer, A. Schot, Baaijens en ouderling Terlouw. Daarna werd ds. Boersma staande toegezongen Psalm 119:86.

Na een persoonlijk woord eindigde ds. Clements de dienst op de gebruikelijke wijze.

In de intrededienst preekte ds. Boersma uit Handelingen 10:33. Het thema was: Verkondigers van een zeer blijde boodschap worden door God goedertierenlijk gezonden. Er waren twee gedachten: De roep om deze boodschap, en het verkondigen van deze boodschap.

1. Waarom was Petrus in Cesaréa? Dat kan Cornelius hem wel vertellen. Hij zendt mannen naar Joppe om Petrus te halen. Petrus wordt hierop voorbereid in een gezicht. Cornelius wilde zich stellen onder God en Zijn Woord. Is dat ook zo in Middelburg-Zuid? Onder de prediking kan de Heere werken. Zijn we al eens in werkelijkheid in Gods tegenwoordigheid geplaatst? Dan gaan we het verliezen. Dit is een doorgaand werk in het leven van Gods kinderen. Cornelius is een godvruchtig man, maar hij mist iets. Het was z'n gebedsleven om de Messias te mogen ontvangen. Hiervoor gebruikte de Heere de bediening van Petrus. Hoe is dat bij ons? Hoe hebben wij beroepen?

2. Het wordt de verkondiger (Petrus) gemakkelijk gemaakt. De woorden worden als het ware uit z'n mond getrokken. Het is niet alleen voor de Joden, maar ook voor de heidenen! Cornelius' weg liep dood. Hij kreeg een betrekking op Gods Naam en eer. Hij mocht buigen. Jezus is Mens geworden om als Borg aan Gods wet te voldoen. De Rechter eist betaling. Alleen zó kan de zonde worden uitgewist en aan Gods recht voldaan worden. Hij is ook de opgestane Levensvorst. Dát moeten predikers verkondigen. Na de dienst sprak ds. Boersma woorden van dank. Hij werd toegesproken door ds. W.J. Karels namens de curatoren, ds. A.P. Baaijens namens de classis Middelburg en de Particuliere Synode Zuid, student J.M. Evers namens de studenten, en ouderling Terlouw namens de gemeente. Ds. Boersma beëindigde de dienst en legde voor het eerst als eigen herder en leraar de zegen op de gemeente.

Kerkenraad Middelburg-Zuid

WIJZIGINGEN KERKELIJK JAARBOEK

Blz. 227: toevoegen bij Middelburg-Zuid, het adres van ds. M. Boersma: Dr. van der Moerstraat 15, 4341 GL Arnemuiden; tel. 0118-225453, e-mail predikant@gergemiddelburgzuid.nl

Blz. 382: bij de evangelisatiepost in Tilburg moeten de volgende wijzigingen worden aangebracht: Bij kerkgebouw: het e-mailadres moet zijn: info@kruispunttilburg.nl Bij samenkomsten: de juiste tijden zijn: 10.00 en 16.00 of 18.30 uur. Bij inloopcentrum: het e-mailadres moet zijn: info@kruispunttilburg.nl en hier vermelden www.kruispunttilburg.nl Toevoegen: Bijbeluur: iedere eerste zondag van de maand om 10.30 uur. Toevoegen: openingstijden inloop: dinsdag, donderdag en zaterdag van 11.00-15.00 uur.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Berichten

GESCHENKBOEKJE WERKGROEP SHALOM

De werkgroep Shalom (voor bezoekvrijwilligers onder Stichting tot Hulpverlening in de Particuliere Synode Zuid) geeft het geschenkboekje "Vreest niet" uit. Het bevat zeventien meditaties van predikanten uit de Geref. Gemeenten. Bij elke meditatie is een gedicht en een illustratie opgenomen. Het boekje (95 blz.) biedt bemoediging en troost voor iedereen die in zorgen, ziekte, rouw of andere moeilijke omstandigheden verkeert.

Prijs: € 9,95 incl. verzendkosten. Bij meer dan 20 stuks 10% korting.

Bestellen: www.werkgroepshalom.nl
contact@werkgroepshalom.nl of
tel. 0118-310034.

BASISTRAINING VERTELLEN

Om de woorden van de Bijbel dicht bij kinderen te brengen is het belangrijk dat we beeldend vertellen. Wil je graag leren hoe je Bijbelverhalen op een pedagogische manier dicht bij kinderen kunt brengen? Wil je minder onzeker zijn? Meld je aan voor de Basistraining Vertellen op de dinsdagen 4 en 18 oktober, 1 en 15 november. Locatie: kerkgebouw van de Geref. Gemeente in

Woerden. Meer informatie en aanmelden via www.jbagg.nl/trainingen

FIETSTOCHT DOOR DE BETUWE

De Geref. Gemeenten van Opheusden en Kesteren organiseren op zaterdag 1 oktober een fietstocht door de Betuwe. Start: kerkgebouw Reigerstraat 11 in Opheusden. Opbrengst is voor ZGG. Aanmelden kan via gergempheusden.nl/fietstocht

VERKOPINGEN

Kampen - Op zaterdag 1 oktober (10.00-14.00 uur) houdt de Geref. Gemeente in Kampen een verkoping en gemeentedag in het gebouw van de Pieter Zandt Scholengemeenschap, Kamperstraatweg 1A. Opbrengst is onder meer voor zending en evangelisatie.

Scherpenzeel - Vrouwenvereniging Dorcas in Scherpenzeel houdt op zaterdag 1 oktober (10.00-14.00 uur) een verkoping waarvan de opbrengst is voor zending en evangelisatie. Locatie: Sionkerk, Renes 121.

Poortvliet - Op donderdag 29 september houdt de vrouwenvereniging te Poortvliet een verkoping in het kerkgebouw

aan de Zuidstraat. Tijden: 15.00-17.00 en 19.00-20.00 uur. Bestellijsten op te vragen via vrvergergempoorvliet@kliksafe.nl

Urk - De vrouwenvereniging op Urk houdt op zaterdag 24 september (10.00-16.00 uur) haar verkoping in de Sionkerk (De Noord 7).

ZANGAVONDEN

Kloetinge - Geerteskerk, zat. 1 okt., 19.30 uur, zangavond m.m.v. chr. jong mannenkoor Jubilate o.l.v. Lennert Knops, orgel Bram Bout, leiding ds. C. van Ruitenburg; toegang vrij, collecte voor Stichting Jemima, Ontmoeting, en zorghoeve Sequoiahof.

Krimpen a/d IJssel - IJsseldijkkerk, zat. 8 okt., 19.30 uur, psalmzangavond t.b.v. inloop- en Bijbelhuis In de Gouwstraat m.m.v. ds. M. Joesse en Huig van der Knijff, orgel.

Tholen - Grote Kerk, zat. 1 okt., 19.30 uur, psalmzangavond (1773 en Datheen), leiding ds. M. Blok, Bart Kruithof, orgel; bovenstemzangers welkom; collecte voor Woord en Daad; toegang vrij.

BETALING ABONNEMENTSGELD PERIODE 1 OKTOBER 2022 T/M 31 DECEMBER 2022

Bij deze Saambinder ontvangt u de factuur voor de betaling van het abonnementsgeld voor de periode van 1 oktober 2022 t/m 31 december 2022.

Wij vragen u vriendelijk de betalingstermijn van 30 dagen in acht te willen nemen. Wanneer u spoedig betaalt onder vermelding van het **betalingskenmerk**, helpt u ons onnodige kosten te vermijden.

Naast het factuurbedrag wordt een overbetaling ten behoeve van Emerituskas bijzonder op prijs gesteld.

Bij de abonnees die gebruik maken van **automatische incasso**, zal het abonnementsgeld begin oktober van hun bankrekening worden afgeschreven.

Abonnees die inmiddels gebruikmaken van **digitale facturering**, ontvangen binnenkort een e-mail voorzien van een iDeal-betaallink. **Controleert u zo nodig uw mailbox op ongewenste items (spam).**

Verdwijnen acceptgiro

Per 1 juni 2023 kan geen gebruik meer worden gemaakt van de acceptgiro. Daarom zal De Saambinder deze wijze van betalen moeten vervangen.

In het kader hiervan, en om kosten te besparen, wil De Saambinder graag het **automatisch incasseren** van het abonnementsgeld stimuleren. Wilt u hiervan gebruik maken? Voer dan uw gegevens in op de website:

<https://desaambinder.nl/incasso/>. Ontvangt u nog een papieren factuur? Dan kunt u op de achterkant van die factuur de machtiging invullen en deze naar ons opsturen. Na verwerking van uw gegevens zullen wij vanaf januari 2023 het abonnementsgeld incasseren. Bij een fout kunt u gedurende 8 weken het abonnementsgeld terug laten boeken. Ook bij automatische incasso is het mogelijk om een overbetaling voor de Emerituskas te doen.

K.H. de Heer,
penningmeester Deputaatschap De Saambinder

Kerkdiensten

ZONDAG 25 SEPTEMBER 2022

Aagtekerke 9.30 en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; Aalst 9.30 en 14.30 uur stud. J.M. Evers; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. C. Sonneveld; Amersfoort 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. W. Visscher; Amsterdam 15.00 uur ds. J. Beens; Apeldoorn 10.00 en 16.00 uur (H.D.) ds. R.A.M. Visser; Arnhem 10.00 uur ds. A.B. van der Heiden en 18.30 uur ds. R.A.M. Visser; Barendrecht 10.00 en 16.00 uur ds. M. Joosse; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur stud. A.E. Brijder; Berkenwoude 19.00 uur ds. G. Clements; Bodegraven 10.00 (H.A.) en 16.30 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Borssele 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. S. Maljaars; Boskoop 9.30 en 16.30 uur (H.D.) ds. P.J. de Raaf; Burgh-Haamstede 10.00 uur ds. J.B. Zippro en 18.00 uur ds. J.J. Tanis; Capelle aan den IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. W. Silfhout; Capelle aan den IJssel-West 18.00 uur ds. W.J. Karels; Delft 18.30 uur stud. R.T. Michielse; Den Haag-Scheveningen 18.30 uur ds. P. Mulder; Den Helder 10.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Deventer 15.00 uur ds. A. Schreuder; Dinteloord 18.30 uur stud. J. Janse; Doetinchem 15.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Dordrecht 10.00 (H.A.) en 16.45 uur ds. W.A. Zondag; Drachten 9.30 en 19.00 uur ds. L. Blok; Eindhoven 18.30 uur stud. J.M. Evers; Emmeloord 9.30 en 16.00 uur ds. P.G. Heijkamp; Enkhuizen 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 10.00 uur ds. P.D. den Haan en 17.30 uur stud. J.J. Hoogerbrug; Ermelo 14.30 uur ds. H. van der Heiden; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur (H.D.) ds. A. Verschuure; Goes 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Goudswaard 19.00 uur ds. G.W.S. Mulder; 's-Gravenzande 9.30 en 15.30 uur stud. R.T. Michielse; Groningen 16.00 uur ds. L. Blok; Hardinxveld-Giessendam 9.30 uur ds. W.J. Karels en 19.00 uur ds. W. Silfhout; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. M.H. Schot; Hoedekenskerke 14.30 uur ds. S. Maljaars; Hoofddorp 19.00 uur ds. P.J. de Raaf; Hoogeveen 9.30 en 15.30 uur ds. G. Hoogerland; Houten 18.45 uur ds. B. Labee; Kampen 9.30 uur ds. D.W. Tuinier en 18.30 uur (H.D.) ds. A. Schot; Kamperland 10.00 en 15.30 uur ds. C.J. Meeuse; Katwijk aan Zee 10.00 en 17.00 uur ds. B.J. van Boven; Kesteren 12.30 en 18.00 uur ds. D. de Wit; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 14.30 uur ds. P.C. Vlot; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. P.C. Vlot; Krimpen aan den IJssel 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Leerdam 10.00 en 18.00 uur kand. M.G. van Middendorp; Leiderdorp 10.00 en 16.00 uur ds. P. Mulder; Lelystad 19.00 uur

ds. A. Verschuure; Lisse 15.00 uur stud. A.E. Brijder; Marknesse 15.30 uur ds. D.W. Tuinier; Meeuwen 14.30 uur ds. E. Bakker; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. M. Karens; Melissant 15.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Middelburg-Centrum 9.30 (H.A.), 14.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 (H.D.) en 16.00 uur ds. M. Boersma; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; Mijdrecht 10.00 (H.A.) en 15.30 uur ds. W. Mouw; Moerkapelle 9.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. H. Brons; Naaldwijk 9.30 en 16.00 uur ds. J.B. Huisman; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Nieuwdorp 9.30 en 18.30 uur ds. J. IJsselstein; Nieuwe-Tonge 10.00 en 18.00 uur stud. J.C. Kriekaart; Nieuwer Ter Aa 19.00 uur ds. W. Mouw; Nieuwerkerk 9.30 (H.A.) en 15.30 uur ds. M. Blok; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Nisse 9.30 en 14.30 uur ds. J.W. Verweij; Oostburg 16.30 uur ds. C. Harinck; Oosterend (Texel) 10.00 en 16.00 uur ds. C. Hogchem; Oosterland 14.30 en 18.30 uur ds. A.A. Brugge; Oostvoorne 18.30 uur ds. J.B. Huisman; Opheusden 9.30 en 15.30 uur ds. G. Pater; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Ouddorp 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; Oude-Tonge 15.00 uur stud. J.C. Kriekaart; Poederroijen 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. A.T. Huijser; Poortugaal 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; Poortvliet 10.00 uur ds. J.J. Tanis en 14.30 uur ds. J. van Rijswijk; Puttershoek 14.30 uur ds. W.A. Zondag; Ridderkerk-Slikkerveer 17.00 uur ds. R. Kattenberg; Rijssen-Noord 14.30 uur ds. J. van Laar; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; Rilland-Bath 14.00 uur ds. J. IJsselstein; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 uur (H.D.) ds. G. Clements en 18.00 uur ds. C. Sonneveld; Rotterdam-Centrum 14.30 uur ds. M.H. Schot; Rotterdam-IJsselmonde 15.00 uur ds. H.J. Agteresch; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 (H.A.) en 16.30 uur ds. G.J. Baan; Scherpenzeel 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. J. Beens; Sint Annaland 9.30 en 14.30 uur stud. J. Janse; Sint Philipsland 18.30 uur ds. M. Blok; Soest 15.30 uur ds. G. van Manen; Spijkenisse 14.30 uur ds. G.J. Baan; Sprang-Capelle 18.30 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. F. Mulder; Terneuzen 10.00 uur ds. C. Harinck en 15.30 uur ds. J.B. Zippro; Terwolde-De Vecht 9.30 en 14.30 uur stud. J.J. Hoogerbrug; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Tricht-Geldermaalen 15.30 uur ds. J. Schipper; Uddel 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. de Waard; Utrecht 10.00 en 16.00 uur ds. W. Harinck; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; Vlaardingen 18.30 uur ds. M. Joosse; Vlissingen 18.30 uur ds. C.J. Meeuse; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. L. van der Kuijl; Wageningen 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. H.

van der Heiden; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; Westzaan 10.00 uur (H.D.) ds. G. Heijkamp; Wierden 15.00 uur ds. S.W. Janse; Woerden 10.00 uur ds. J. Schipper en 19.00 uur ds. G.J. Baan; Wolphaartsdijk 14.00 uur (H.D.) ds. G.P. van Nieuw Amerongen en 18.30 uur ds. M. Karens; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 19.00 uur ds. W. Visscher; Zoetermeer 15.00 uur ds. H. Brons; Zwijndrecht 9.30 en 15.30 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Zwolle 9.30 (H.A.) en 15.00 uur ds. A. Schot.

DINSDAG 27 SEPTEMBER 2022

Brakel 19.30 uur ds. A. Verschuure; Oosterland 19.30 uur ds. A.A. Brugge; Poortugaal 19.30 uur (voor de GBS) ds. M.T. Al-Chalabi; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. W.J. Karels; Terwolde-De Vecht 19.30 uur ds. B.J. van Boven.

WOENSDAG 28 SEPTEMBER 2022

Barneveld-Centrum 19.30 uur (H.D.) ds. E.J. Boudewijn; De Valk-Wekerom 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Elspeet 19.30 uur ds. G. van Manen; Hoofddorp 19.45 uur ds. M. Joosse; Leerdam 14.00 uur (huw.bev.) ds. C. Hogchem; Marknesse 19.30 uur ds. S.W. Janse; Puttershoek 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Sliedrecht 19.45 uur ds. A.T. Huijser; Sprang-Capelle 19.30 uur ds. A.J. de Waard; Waardenburg 14.30 uur (bevestiging) ds. W. Mouw en 19.00 uur (intrede) ds. G. Pater; Woerden 19.30 uur ds. G.J. van Aalst.

DONDERDAG 29 SEPTEMBER 2022

Barendrecht 19.30 uur ds. M. Joosse; Capelle aan den IJssel-West 19.45 uur ds. J.M.D. de Heer; Hoogeveen 15.45 uur (huw.bev.) ds. D.W. Tuinier; Krimpen aan den IJssel 13.30 uur (huw.bev.) ds. G.W.S. Mulder; Melissant 19.30 uur stud. J.J. Hoogerbrug; Middelharnis 19.30 uur ds. G.J.N. Moens; Naaldwijk 19.45 uur ds. F. Mulder; Oostvoorne 19.30 uur ds. L. Blok; Opperdoes 19.30 uur ds. C. Sonneveld; Rijssen-Zuid 13.30 uur (huw.bev.) ds. S.W. Janse; Scherpenzeel 13.45 uur (huw.bev.) ds. J. Beens; Sint Annaland 19.30 uur ds. C. Hogchem; Spijkenisse 19.30 uur ds. S. Maljaars.

VRIJDAG 30 SEPTEMBER 2022

Barneveld-Centrum 14.30 uur (huw.bev.) ds. E.J. Boudewijn; Barneveld-Zuid 13.30 uur (huw.bev.) ds. J. van Laar; Genemuiden 14.30 uur (huw.bev.) ds. A. Verschuure; Tholen 14.00 uur (huw.bev.) ds. C. van Ruitenburg.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 25 SEPTEMBER 2022

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.30 uur (bijbeluur) evang. M. Vos; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur (bijbeluur) evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 en 16.30 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 16.00 uur evang. H.J. van den Boogaart.

*Want deze God is onze God, eeuwiglijk en altoos;
Hij zal ons geleiden tot den dood toe.*

Psalm 48 vers 15

De HEERE gaf, en nam het leven tot Zich van mijn zeer geliefde man, onze zeer zorgzame en geliefde vader, grootvader en overgrootvader

Hubregt van Elsäcker

echtgenoot van Maria Bastiaantje van Elsäcker - de Waard
eerder gehuwd met Janny van Elsäcker - van Linden † 28 februari 2008

in de leeftijd van 87 jaar.

Vlaardingen: M.B. van Elsäcker-de Waard
Goudswaard: G. van Kralingen-van Elsäcker
T.C. van Kralingen

Hendrik-Ido-Ambacht: A. van Elsäcker
P. van Elsäcker-Schoonrok

Waddinxveen: R. van Elsäcker

Oosterland: J. Verheij-van Iwaarden
T. Verheij

Vlaardingen: A.C. van Iwaarden
J. van Iwaarden-Beijer

Nunspeet: C.A. van Iwaarden
E. van Iwaarden-van Noord

Kleinkinderen en achterkleinkinderen

Ridderkerk, 9 september 2022

Correspondentieadres:
Mevr. M.B. van Elsäcker-de Waard
Abel Tasmanlaan 198
3133 AD Vlaardingen

De begrafenis heeft donderdag 15 september, na een rouwdienst in de Sionkerk, plaatsgehad op begraafplaats Holy in Vlaardingen.

Annette van Maaren (Msc.)
Reformatoisch Psycholoog

Haastrecht Oudewater
Montfoort Gouda
0348-558000 of 06-42504158
www.phhaastrecht.nl

Psychologische Hulpverlening

kina
begrafenisverzorging

D.W. Schipper J. Kooijman
010-458 31 12 0182-58 39 32
Capelle a/d IJssel Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Vos

begrafenisverzorging

Wij verzorgen alleen begrafenissen in elke woonplaats in Nederland, maar voornamelijk op de Veluwe, in Kampen en omgeving en in Rijssen en omgeving.

Dag en nacht bereikbaar en beschikbaar.

Regio Kampen, IJsselmuiden, Genemuiden
Ditmar Markusse T 038 33 323 83

Regio Rijssen, Enter, Wierden
Jan Kamp T 0548 540 053
Anja van den Belt - van den Dijk, Contactpersoon /verzorgdame

Regio Veluwe en omliggende gebieden
Johan van Lagen, Benny Vos & Mark Vos T 0577 401 689

Vertrouwd verzorgd

www.begrafenisverzorgingvos.nl

Maak jij het verschil in het dagelijks leven van onze bewoners met psychische klachten?

Kom werken bij een van onze locaties voor begeleid wonen.

Kijk op www.werkenbijeleos.nl voor onze vacatures.

www.werkenbijeleos.nl

OPHEUSDEN

Jaarlijkse fietstocht in de Betuwe

Start Ger. Gem. (10.00-13.00 uur)

Zaterdag 1 oktober

25 en 40 km. met diverse tussenstops
€5 per volw. en €2,50 per kind, max. €17,50

Opbrengst t.g.v. ZGG

Aanmelden: gergemopheusden.nl/fietstocht

Bent u ook op zoek naar mooie **raambekleding**? Wij komen vrijblijvend bij u thuis adviseren! We nemen naast veel kleur en stofstalen ook jarenlange ervaring mee. Bel Jan op 06-36294314 of kijk op wiltraamdecoratie.nl

Fides

praktijk voor hulpverlening en diagnostiek

Een vertrouwd adres voor hulp aan kinderen, jongeren en volwassenen vanuit een Bijbelse visie.

Wij bieden o.a. hulp bij:

- Opvoedingsvragen
- Relatie- of werkproblemen
- Sombere angst, piekeren
- Psychische klachten
- Gezinsproblemen
- Identiteits- en andere vragen

U kunt bij ons ook terecht voor psychologisch onderzoek, indicatieaanvragen en onderzoek, begeleiding en training van mensen met een verstandelijke beperking.

Bel voor informatie of aanmelding

Tel. 0342 - 41 99 77

Van Breugelplantsoen 1

3771 VM Barneveld

www.fideshulpverlening.nl

je bent welkom

Als thuis even niet meer gaat

Het kan je gebeuren. De spanningen lopen thuis – om welke reden dan ook – hoog op. Zó hoog, dat je uit huis moet. Maar... waar ga je dan heen? **Stichting Op Doorreis** biedt een tijdelijk warm thuis aan christelijke jongeren en volwassenen. Bel of mail en check meteen of er plek is voor jou.

Logeerhuizen in Barneveld en Scherpenzeel

- Zonder indicatie welkom
- Opvang in een landelijke omgeving
- Gastvrijheid in eigen sfeer

06-10807559 stichtingopdoorreis.nl

Julia's
baby- en kinderkleding

Webshop: www.juliaskleding.nl

Bij ons bent u aan het juiste adres voor jongens- en meisjeskleding, beenmode en leuke accessoires.

Onze maten gaan vanaf 44 t/m 176.
Op zoek naar iets specifieks?

Bel / App dan naar 0342 701 520 of mail naar info@juliaskleding.nl

Niet-ritmische Psalmzangavond met bovenstem

D.V. zaterdag 1 oktober
Grote Kerk Tholen

Leiding: Ds. M. Blok
Organist: Bart Kruithof

Aanvang: 19.30 uur, toegang vrij!

Ds. C. de Ridderschool

De ds. C. de Ridderschool in Nunspeet zoekt een nieuwe:

directeur (-bestuurder)

Maak dan kennis met onze mooie school

via www.ridderschool.nl

of neem contact op voor meer informatie of een kennismakingsbezoek.

Jaap den Hertog (directeur): 06-28088108

Johan van Panhuis (voorzitter bestuur): 06-40849289

Stuur je sollicitatie uiterlijk maandag 3 oktober naar de secretaris,
de heer Henrik Westerink (h.westerink@ggscholennunspeet.nl)

Doe het ondenkbare, doorbreek het geheim.

Individuele en/of groepstherapie
bij seksueel misbruik, fysiek
of emotioneel geweld.

Luister ook eens de podcast via onze site.

Nieuwerkerk aan den IJssel | Barneveld | Yerseke

T 010 7 411 411 | E info@praktijkdenuijl.nl
| www.praktijkdenuijl.nl

Veelal vergoed door ziektekostenverzekeraars

 begrafenisverzorging
Den Hollander

- Alleen begravenissen
- Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst rouwcentrum of thuis met koeling
- Dag en nacht bereikbaar

010 - 460 05 09
info@tdenh.nl
www.begravenisverzorgingdenhollander.nl

Heb jij gevoel voor taal & vormgeving en kun jij goed organiseren?

Is jouw antwoord op deze vraag 'ja'?
Dan nodigen we je uit te reageren op de
vacature voor

MEDEWERKER SECRETARIAAT EN COMMUNICATIE

Je bent dan verantwoordelijk voor het ontwikkelen van communicatiemiddelen en het organiseren van fondsenwervende activiteiten.

Wil je meer weten over deze vacature?
Scan dan onderstaande QR code voor
meer informatie of bel/app Marco Bijl via
06 817 88 375.

www.werkenbijdeschutse.nl

- › Onze christelijke identiteit voelt als een warm bad.
- › We bieden een diversiteit aan doelgroepen: uitdagend!
- › Wij zijn er voor doeners én denkers.

Dáárom wil je werken in de zorg bij woonzorgcentrum Uitzicht!

Wist je dat wij ook huisvesting bieden voor als je verder weg woont?

Mail of bel recruiter Marieke

✉ m.h.degoffau@cedrah.nl

☎ 06 21 13 68 91

🌐 cedrah.nl/werkenbijuitzicht

Woonzorgcentrum Uitzicht
Churchillsingel 483
3137 XB Vlaardingen

Loop een dagje mee in Uitzicht en proef de sfeer!

Vacatures

- **Cliëntadviseur ouderenzorg**
(8 uur) Rijssen
- **Cliëntadviseur gehandicaptenzorg**
(16 uur) Rijssen en Urk
- **Financieel administratief medewerker**
(16-20 uur) Ridderkerk
- **Applicatiebeheerder**
(36 uur) Ridderkerk
- **Adviseur bedrijfsvoering (inkoop)**
(24-36 uur) Ridderkerk
- **Coach**
(24 uur) gebied Oost

Ga naar sirjon.nl/vacatures

KOOR- EN SAMENZANGAVOND
DV zaterdag 22 oktober
Aanvang: 19.00u

EILAND URK & ANDRÉ NIEUWKOOP

Henk Frank Strijkert, koorbegeleiding
Hugo van der Meij, vleugel

ST. MAARTENSKERK ZALTBOMMEL

Bestel toegangskaarten via
NAARHETCONCERT.NL

ANDANTE
-orgelcentrum-

Uw dealer van

**Johannus
Monarke
Content
Domus
Viscount
Mixtuur**
(Hauptwerk orgels)

- * Ruim assortiment bladmuziek (ook klavars)
- * Verkoop en verhuur, ook voor zaal en kerk
- * Collectie kleine blaasinstrumenten

Industrielaan 26 • Veenendaal • tel 0318 - 50 50 63
www.andanteorgels.nl

GOUDA - Sint Janskerk Psalmzangavond DV zaterdag 24 september

Aanvang 19:30 uur
Leiding: H.M. van Bochove
(oud-evangelist ZGG)
Orgel: Huig van der Knijff
Toegang gratis
Collecte ter bestrijding van de onkosten

Stichting 't Lichtpunt Midden-Holland, christelijke zorgaanbieder voor dagbesteding en arbeidstraining te Gouda, is op zoek naar begeleiders. Ter uitbreiding van onze houtafdeling zijn we op zoek naar een leergierige enthousiaste jongeman die affiniteit heeft met onze doelgroep en met het hout. Daarnaast zoeken we nog een (junior) begeleider die op diverse afdelingen flexibel inzetbaar is. Neem voor meer informatie contact op met Peter Paans, tel: 0182-519339 of kijk op www.lichtpuntmiddenholland.nl

De geplande psalmzangavond van
ZATERDAG 1 OKTOBER
Ger. Gem. Barneveld-centrum
wordt verzet naar een nader te bepalen datum

Aloë Vera Gel/Hand&Body Lotion (Neolife): bij droge, gevoelige, ruwe en schrale huid. Voedt en verzacht de huid. Kortingscode AV01 (tot 30/9/22) Kommie 06-34826766
www.naturalhealthproducts.nl

Relaties
Seksualiteit
Burn-out
Onzekerheid
ADHD – Autisme
Identiteit
Opvoeding
Rouw

WWW.ABCONCONSULTS.NL

ABCCONSULTS

Precies de hulp die je nodig hebt!

BASISSCHOOL
de Wittenberg
SCHERPENZEEL

op goede basis samen groeien

Ben je, of ken je, de verantwoordelijke,
energieke en besluitvaardige

• directeur-bestuurder

die we zoeken?

Informatie over de school en het profiel kun je vinden op www.wittenbergschool.nl.
Je kunt ook contact opnemen met Dick Both (06 36 33 67 89).
reageren kan tot D.V. 30 september

Kijk voor meer informatie op:
www.dewittenbergschool.nl

Begravenisonderneming
Treur

Kroostweg 22
3704 ED Zeist
030 692 42 58
06 573 156 89
info@begravenisondernemingtreur.nl
www.begravenisondernemingtreur.nl

MOOIE COLLECTIE ORGELS
VAN DIVERSE MERKEN
RUIME ERVARING IN
ZAAL- EN KERKORGELS

VERTROUWDE
KLANKEN...

Stolk Orgels

NIJWERKERK AAN DEN IJSSEL VRIJHEIDSLAAN 55 2912 EA NIEUWERKERK A/D IJSSEL	KRABBENDIJK OOSTPOLDERWEG 1S 4413 NN KRABBENDIJK
---	--

TEL. 0180 31 56 52 | WWW.STOLKORGELS.NL

www.scheurfotokaarten.nl

Luxe fotokaarten voor elke gelegenheid.
Een scherpe prijs voor de verkoping op uw
eigen vereniging en/of goede doel.
0317-616735 / 06-51564461

Goedeboeken
nieuw en tweedehands
Kerkbuurt 30, Sliedrecht
0184-769003
www.goedeboeken.nl

Welkom terug
op ons bungalowpark!

De Verrassing

Bungalowpark

AL 65 JAAR
VERRASSEND OP TEXEL

www.deverrassing.nl
0222 318906

Reformatorische
woonzorglocatie
in Barneveld voor
mensen met dementie
of een lichamelijke
beperking

Vertrouwd en
verzorgd wonen

Per direct
appartementen
te huur!

Meer informatie?
06 83 09 41 35
www.vellerveste.nl

Zorghuys Vellerveste is
onderdeel van Lelie zorggroep.

 VerkeerstheorieVanWijngaarden

ONLINE LEREN + OEFENEXAMENS VOOR CBR AUTO THEORIE EXAMEN

Hé ICT-held!

MIGREER JEZELF OOK EENS.

Word Hupraheld, net als Matthias

→ Bekijk onderstaande vacatures
op hupra.nl/werkenbij

- ✧ ICT-Consultant
- ✧ VoIP engineer
- ✧ Cloud-Engineer
- ✧ IT-Support engineer

Altijd en overal gerust aan het werk.

hupraict.

BROUWER

PSYCHOLOGEN

Psychologische hulp voor kinderen en volwassenen

Brouwer Psychologen geeft hulp aan
kinderen, jongeren en volwassenen bij
psychische klachten en in moeilijke situaties.
Dat doen we vanuit onze christelijke identiteit,
al ruim 30 jaar. Wij bieden o.a.:

- behandeling en begeleiding
- psychologisch onderzoek

Dit doen we ook voor mensen met een
verstandelijke beperking.

Kijk op www.brouwerpsychologen.nl.
Of bel **0180 - 426955**

Ridderkerk, Barneveld, Geldermalsen
en Apeldoorn (nieuw)

 FamilyStream

Geliefde samenzang

v.a. € 9,99 p/m

- ruime keuze met meer
dan 4.000 albums
- muziek én vertellingen
- altijd en overal luisteren
- ook offline gebruiken

WWW.FAMILYSTREAM.COM

Wij zoeken een

voorman montage

Interesse?

Bel, app of mail Lisa!

06 16 10 57 37
lisa@elkekastopmaat.nl

elkekastopmaat.nl
— WIM VAN WOLFSWINKEL —

NIEUW in de ACHTERHOEK (Zelhem)

T.h. luxe, sfeervolle vak.woning v. 2 pers.
Info: bij-nr.6@outlook.com of 06-12768661

Burlende herten, herfstkleuren bos of...
zomaar er even uit? **BED & BREAKFAST
No35 in ELSPEET** is hele jaar geopend!
www.bb35elspeet.nl / T. 0633010623

In alle rust thuis uw nieuwe PVC vloer
kiezen! Neem contact met ons op en maak
gebruik van onze service:
De Vloerenkoning.nl Tel. 06-19557166

In de boekhandel actuele bundel i.v.m.
ongerustheid onder boeren en vissers:
**'Om ons dagelijks brood', ds. G. Beens,
ds. A. Schot en ds. A.J. de Waard,**
www.ramshoorn.nl

Eenzaam, beperking, eenverdiener, rouw
of armoede? Stichting kleinsteun.nl
luistert en steunt! 06-34180256
jong en oud (bel)maatjes & lotgenoten

Laatste preken van JC Philpot dl 1-4 à €10,-.
700 pag. Preken van John Kershaw €25,-.
Alle 20 boeken, 3000pag. €140,-.
Luisterpreken: hetbraambos.nl 078-6933783

De Ds. Joh. Groenewegenschool in Werkendam is in verband met de pensionering van de huidige directeur-bestuurder op zoek naar een

directeur-bestuurder

die verbindend en met daadkracht leiding wil geven aan onze mooie school.

De Ds. Joh. Groenewegenschool is een school met 500 leerlingen waarin met overtuiging gewerkt wordt aan identiteitsgebonden onderwijs. Wij zoeken een leider die met enthousiasme verder wil bouwen en het team hierin weet mee te nemen.

Wij bieden een school met een stabiel team, een overzichtelijke organisatiestructuur en een mooi schoolgebouw. De teamleiders hebben een duidelijke leidinggevende positie in hun bouwteam, waardoor de nieuwe directeur-bestuurder zijn aandacht kan leggen bij algemene directietaken en bestuurlijke verantwoordelijkheden.

Reageer gerust!

Neem contact op met dhr. A. Geuze voor een kennismakingsbezoek (06-51589526 / a.geuze@groenewegenschool.nl). Voor vragen over de procedure of het indienen van een sollicitatiebrief kunt u terecht bij VGS-procesbegeleider dhr. J.M. van Ekeveld (06-48109193 / m.vaneckveld@vgs.nl).

Datum van indienstreding in overleg.

Ds. Joh. Groenewegenschool

voor basisonderwijs
op Gereformeerde grondslag

Meer informatie en profielschets
op groenewegenschool.nl

Colofon

de Saambinder *Bewuste keuze*

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteuren: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers

ds. G.J. van Aalst
Perengaard 65, 3264 PB Nieuw-Beijerland
T 0186-576990
E givanaalst@klikSAFE.nl

Boeken ter recensie en vragen voor rubriek "Vraag en antwoord"

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-513597
E b.labee@klikSAFE.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten en meditaties:

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@klikSAFE.nl

**Aanlevertijd van kerknieuws en berich-
ten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór
de datum van verschijning van De Saam-
binder in de daarop volgende week.**

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Advertenties en familieberichten aan

Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag
vóór de week van verschijning aange-
leverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk
maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,47 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De
Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementenprijzen (bij vooruitbetaling):

voor Nederland: € 14,50 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober)

voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
*afwijkend tarief voor:
Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika

Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON LOR 2E0
T 905 562 1331
E amberman47@gmail.com

Bezoek ook onze website
www.desaambinder.nl

De redactie behoudt zich het recht voor
ingezonden bijdragen, kerknieuws, berich-
ten en advertenties zonder overleg aan te
passen, in te korten of zonder opgave van
reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele
aansprakelijkheid betreffende de inhoud
van de advertenties en de (recensies van
de) aangekondigde boeken.

EEN LIED IN DE HERBERG

EERST HAD HENDRIK ER VEEL OM GEHULD DAT HIJ NIET MEER NAAR DE ZONDAGSSCHOOL MOCHT EN NOOIT MEER UIT DE BIJBEL HOORDE VERTELLEN. LATER WIST HIJ NIET BETER OF HET HOORDE ZO...

Zo gehoorzaam als Hendrik eerst was, zo ongehoorzaam was hij geworden. Hij luisterde niet meer naar zijn ouders. Er ging geen dag voorbij dat zijn vader, herbergier Veermans, niet boos was op Hendrik.

Vader wilde eerst dat Hendrik timmeren ging leren en dat had Hendrik ook gedaan. Hij kon het heel goed, maar... hij wilde veel liever soldaat worden.

De herbergier werd oud en was vaak ziek. Hij hoopte dat Hendrik zijn opvolger in de herberg zou worden, maar die wilde dat niet.

'Ik wil soldaat worden', had hij gisteren nog gezegd.

Moeder Veermans zuchtte en zette een pan op het vuur. Hendrik kwam zo thuis en dan moest het eten klaar zijn. O, wat hoorde ze opeens? Wie riep er zo hard? Ze haastte zich naar de gelagkamer. Hendrik stond bij de tapkast. Voor hem lag een stuk papier.

'En het gebeurt niet!' schreeuwde haar man.

'Het is al gebeurd', antwoordde Hendrik kalm.

Hij pakte het papier en gaf het aan zijn moeder. Ze las het en duizelde. Ze greep zich nog net op tijd vast. 'Nee toch, Hendrik!' huilde ze. 'Jawel', zei Hendrik, 'ik heb getekend. Volgende week vertrek ik!'

'Dan kun je nu meteen gaan', tierde Veermans.

'Stil toch, man', huilde moeder. Ze trok Hendrik mee naar de keuken.

Buiten keek Klaas Veldhoven met een schuin oog naar de herberg. Wat riep Veermans hard! Hij had zeker weer problemen met zijn zoon Hendrik. De jongen paste de laatste tijd niet best op. Hij had hem al een paar keer gewaarschuwd, en hem gesmeekt om de verkeerde weg te verlaten, maar Hendrik luisterde niet. Och nee, een mens luisterde nooit. Dat had hij zelf ook niet gedaan.

Een slechte slaper?

Er zijn grote mensen en kinderen die in slaap vallen zodra ze hun kussen voelen. Het spreekwoord zegt: Als een blok in slaap vallen. Ik weet niet of jij bij deze kinderen hoort, of juist niet.

Ik hoorde eens van een jong meisje dat regelmatig moeite had om in slaap te komen. Zij ging in gedachten schaapjes tellen, in de hoop dat ze dan in slaap zou vallen. Maar toen ze aan het tellen was, gingen haar gedachten verder: 'Zou ik nu ook een schaapje mogen zijn van die Goede Herder? En hoeveel andere schaapjes lopen er nog rond die ook nog niet in de stal zijn?' Ze raakte de tel kwijt en heeft veel avonden gebeden, of de Heere Zijn Naam wilde voortplanten van kind tot kind. Al biddend viel ze dan in slaap. Ontroerend hè? Ik denk dat David in de Bijbel ook niet altijd zo'n goede slaper was. Regelmatig lezen we in een psalm dat hij 's nachts wakker was. Lees het maar in Psalm 42:9: 'Des nachts zal Zijn lied bij mij zijn'. En in Psalm 63:7: 'Als ik Uwer gedenk op mijn legerstede, zo peins ik aan U in de nachtwaken'. Terwijl David op zijn bed lag, dacht hij aan de Heere. En Asaf zingt: 'Gij hield mijn ogen wakende...' (Psalm 77:5). Misschien kun jij ook wel slecht in slaap komen, of ben je vroeg wakker. Ik weet niet wat jij dan allemaal doet. Ga in ieder geval niet iets met een beeldscherm (computer of telefoon) doen. Daardoor kom je nog slechter in slaap. Blijf maar rustig in bed liggen. Bid of je ook een schaapje mag zijn of worden van de Goede Herder. Lees een goed boek. Denk na over een mooie Bijbeltekst. Ook de tijd dat je wakker bent, is genadetijd: tijd om de Heere te zoeken.

Leestip: Psalm 63

Ds. Labee over:

En neme zijn kruis op zich

Wat betekent de uitdrukking 'en neme zijn kruis op zich'?

Elk huis

Elk huis heeft zijn kruis en elk hart kent zijn smart. In de 17e eeuw was het eerste zinsdeel al in gebruik: 'elck huysken heeft zyn cruysken'. Na Genesis 3 is het werkelijkheid geworden: 'aan allerhande ellendigheid, ja, aan de verdoemenis zelve onderworpen'. Wat een wereld van verdriet en pijn ligt er achter die paar woorden. Maar terecht veronderstelde de vraagsteller dat de eigenlijke betekenis van 'kruisdragen' en de woorden van de Zaligmaker spreken over een ánder kruis. We lezen in Mattheüs 16 vers 24b, dat Jezus spreekt tot Zijn discipelen: 'Zo iemand achter Mij wil komen, die verloochene zichzelf, en neme zijn kruis op en volge Mij'. Ds. Kohlbrugge (1803-1875) schrijft in zijn Schriftverklaringen: 'Als u het leven nauwkeuriger leert kennen, zult u inzien, dat er hier op aarde geen huis, geen gezin leeft, waar kruis en leed ont-

breken. Maar dat alles is daarom nog niet het kruis van de Heere Jezus Christus. De Heere Jezus Christus heeft nog een heel ander, een veel zwaarder kruis te dragen en legt dat ook Zijn volk op de schouders. Maar hoe zwaar dit kruis ook mag schijnen, het is toch veel heerlijker dan enig ridderkruis, dat een aardse koning of keizer verleent en om de hals hangt van degene, die hij een bijzondere onderscheiding te beurt doet vallen. De Heere bedoelt dat kruis, dat men draagt om Zijntwille (...):

Het zijn diepe lessen die de Zaligmaker leert: zichzelf verloochenen, zijn kruis opnemen en Hem volgen. Dat eerste is al zo onmogelijk: dat kost een gehele mens, die sterven moet aan alles van zichzelf. En dan dat kruis... Het opnemen ervan is een woordeloze belijdenis: 'ik ben een ter dood veroordeelde'. Dat gaat gepaard met het buigen onder Gods recht, als doodschuldige zondaar. Vandaar dat vers 25 vervolgt en verklaart met 'want...'. Maar dat geeft ook een uitgang naar de lijdende Borg en Zaligmaker, Die het kruis gedragen heeft. Het kruis opnemen heeft ook te maken met gehoorzaamheid. In de gang van zo'n kruisdrager werd duidelijk: 'Ik ga sterven'. Zo leert de Heere Zijn kinderen gehoorzaamheid om Hem te volgen, zelfs al zou dat betekenen dat ze om Zijns Naams wil moeten sterven.

Er wordt ook wel op gewezen dat het kruisdragen wijst op het vreemdelingschap op aarde. De ter dood veroordeelde liet zien: 'Het leven in deze wereld is voorbij'. Zo worden Gods kinderen vreemdelingen op aarde en zien ze uit naar een beter vaderland. Hier beneden is het voor hen niet meer.

Elke christen

Elke christen krijgt in Gods oneindige wijsheid en soevereine leiding een kruis opgelegd. Dat moeten ze niet slepen, maar opnemen. De hierboven genoemde prediker van Elberfeld schrijft: 'Maar o dit is niet zo afschuwelijk en zwaar als het wel lijkt. Men wordt daaronder als een gespeend kind bij zijn moeder. Naar eigen lust en wil kan men daarbij niet vragen, waar het hart naar uitgaat is: Jezus, en Jezus alleen! Alles wat wij op de enge weg achter Jezus ontmoeten, moet alleen medewerken om ons Zijn dood gelijkvormig te maken, opdat wij ook de vrucht Zijner opstanding mede zouden genieten. Daarom: werp het kruis niet van uw schouders, het kruis, dat de Heere u oplegt en denk toch niet, dat het uw kruis is! Daarom nog eens, werp het kruis niet van u. Is des Heeren tijd en uur eindelijk daar, dan komt de Heere Zelf wel tot u, om het u van de schouders te nemen (...). Houd het voor een grote genade en eer, dat Hij u Zijn kruis oplegt. Ja, neem het uit Zijn hand aan als louter liefde, trouw en barmhartigheid! Aan het kruis dat u draagt, wordt de wereld en de duivel het gewaar, dat u des Heeren dienstknecht bent'.
Lezer(es), draagt u dlt kruis? De paralleltekst Lukas 9 vers 23 spreekt zelfs over 'dagelijks'!

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.